

Aanwezig Voorzitter: De heer R. Nunnikhoven Forumleden: De heer C. el Ouarroudi (PG&R) De heer M. Bosman (PvdA) De heer H. Verbrugh (D66) De heer R. Veerman (D66) Mevrouw E. Woudstra (D66) Mevrouw. S. van Maarseveen (GL) Mevrouw L. Oude Alink (GroenLinks) De heer W. Smith (GroenLinks) De heer D. van Dam (Wij.Rijswijk) Mevrouw I. Janssen-Dirx (Wij.Rijswijk) De heer R. van de Vreede (BvR) Mevrouw A. Prenger (BvR) De heer G. Kruger (BvR) De heer M. Ezinga (VVD) De heer J. Loof (VVD) Mevrouw H. van Schie (CDA) De heer E. van der Baan (ChristenUnie)	Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw M. ten Brummelaar (RB) Mevrouw A. Koegler Böhm (RB) De heer M. Weterings (RB) Mevrouw W. van Nunen (PvdA)
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester H. Sahin Wethouder L. Bentvelzen Wethouder W. van Damme Wethouder M. Wit Wethouder G. van Malsen	Griffie: Forumgriffier: Mevrouw M.M.A. Tittse Verslag: Mevrouw F.S. Habiboellah

1. Opening

De voorzitter: Mensen op de publieke tribune en de mensen thuis, welkom bij Forum Samenleving van 13 februari 2024. Ik wil graag beginnen met een kleine mededeling. Er liggen chocolaatjes bij u. Die heeft u van de heer Loof. Die viert morgen zijn verjaardag.

2. Algemeen inspraakrecht

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 2. Dat is het algemeen spreekrecht van de inwoners. We hebben twee insprekers. En dan vraag ik eerst of de heer Telle, voorzitter van Stichting Strandwalfestival als eerste wil spreken. Hij zit al. U heeft vijf minuten. En ik zal u bij de vier minuten een seintje geven dat u nog een minuutje heeft. Gaat uw gang.

De heer Telle: Goedenavond, burgemeester, collegeleden en raadsleden. Mijn naam is Perry Telle, nieuwbakken voorzitter van de Stichting Strandwalfestival in Rijswijk. En ik zit hier met aan de ene

kant een heel blij gevoel, omdat we voor de editie 2024, ik denk, anderhalve week geleden weer de subsidie gegund hebben gekregen. Daar zijn we heel erg blij mee. We gaan weer een heel mooi Strandwalfestival neerzetten. Heel nieuw, heel anders, maar wel heel mooi. En tegelijkertijd heb ik afscheid moeten nemen van vier bestuursleden, die eigenlijk een beetje moe waren van het moeten leuren ieder jaar maar weer om de subsidie rond te krijgen voor het Strandwalfestival. Dit jaar, begrijp ik, hebben we een behoorlijke bezuiniging doorgevoerd. Dat is ook logisch. Iedereen moet de broekriem aantrekken. Dat doen wij ook. Dat is ons ook gelukt. Dat maakt ook dat het Strandwalfestival nu weer leuker, mooier en uitdagender is geworden dan andere jaren. En ik hoop dat alle Rijswijkers daarvan gaan genieten. Maar tegelijkertijd willen we heel erg graag een meerjarig kader. Want we zitten nu in februari. Dat betekent dat alle sponsorbudgetten bij alle bedrijven op zijn. Dat betekent dat de podia die we ter keuze hebben om in te zetten allemaal op zijn. Dat betekent dat de beveiliging die we in moeten zetten allemaal op is. Dat betekent dat de foodtrucks die we in willen zetten allemaal op zijn. En dat houdt in dat we iedere keer achteraan de rij staan. En dat weet iedereen zelf ook, vraag en aanbod, als je de laatste bent, dan betaal je de hoogste prijs. Ondanks alle inspanningen hebben we het gered om dit Strandwalfestival te gaan organiseren, waarbij we het budget hebben kunnen verlagen met bijna 80.000 euro. Maar we moeten nu echt als gemeente doorpakken en in ieder geval gedurende de collegetermijn garanderen dat we de komende twee jaar ook weer een Strandwalfestival hebben. Uiteraard kunnen we tussentijds evalueren. Dat is geen probleem. We kunnen verbeteren, daar waar nodig. Maar het is hoog nodig nu om eindelijk die knoop door te hakken. Ik heb begrepen dat het evenementenbudget er is. Ik zou haast zeggen, wat let u? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Telle. Binnen de tijd. Zijn er vragen vanuit het Forum? Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel voor het inspreken. Ik begrijp u goed dat als u een meerjarige positie...

De voorzitter: Mevrouw Prenger, zou u de microfoon iets omhoog... Dank u wel.

Mevrouw Prenger: Als ik u goed begrijp, heeft u aan een meerjarige subsidie voldoende om eerder in te kopen wat u net benoemde?

De heer Telle: Ja, wij zitten te wachten op een meerjarige subsidie, omdat we dan de mogelijkheid hebben om meer sponsors aan te trekken, omdat de budgettering van de bedrijven aan het einde van het jaar zit en niet in het nieuwe jaar, zoals we nu zitten. En tegelijkertijd zitten we dan ook vooraan bij het uitkiezen van podia, geluid, beveiliging, noem maar op. En dan kunnen we meerjarige afspraken maken. En dat weet u ook allemaal, meerjarige afspraken leidt ook tot een lager bedrag in zijn geheel wat we dan weer kunnen besteden aan een nog mooier en beter Strandwalfestival.

Mevrouw Prenger: Duidelijk. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Koegler Böhm was als eerste. En daarna mijnheer Kruger.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. U geeft aan dat u graag een meerjarige opdracht gegund krijgt. Wat zouden de consequenties zijn als we toch maar voor één jaar toekennen telkens? Zou u wat nader kunnen duiden wat daar de consequenties van zijn?

De heer Telle: We hebben dat afgelopen jaar gezien. Het is voor bestuursleden heel erg frustrerend om constant maar tegen een muur aan te moeten lopen. Wat ik zeg, er zijn nu vier bestuursleden weg. Gelukkig hebben we gewoon een voltallig bestuur. Hebben we nieuwe bestuursleden kunnen vinden. Maar ook dat houdt een keer op. En uiteindelijk gaat het om de inspanning. Vind je het nog leuk om dit soort evenementen te organiseren als bestuur? De mensen die er nu zitten, vinden dat

nog leuk. Maar we moeten wel een keer doorpakken. Anders gaat dat een keertje ook daar wringen en dan hebben we misschien geen bestuur meer.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zag ik de vinger van mijnheer Kruger. En daarna mevrouw Woudstra.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij dat er weer een Strandwalfestival komt, in ieder geval dit jaar. Maar wat ik me een beetje afvraag, ook jullie worden geconfronteerd met stijging van kosten, ook op lange termijn. De zakken van de gemeente zijn ook niet erg diep om te zeggen van, roept u maar. We doen niet zoals Den Haag even vierenhalf ton bij THE LIFE I LIVE voor de komende tijd te doen nog even, om het leuk te maken. Maar wat ik zie in de wereld om me heen, mijn kinderen zijn naar een of ander feest geweest in oubollige skikleding. Dat schijnt hip te zijn. En die betalen daar vermogens voor een kaartje om daar binnen te komen. Plus de hoofdprijs voor een biertje. Wat zijn jullie gedachten of ideeën om op een gegeven moment ook de inkomsten te gaan vergroten? Want er komen steeds meer mensen, hebben we afgelopen periode kunnen meemaken, van heinde en verre waarvan ik zeker weet dat ze best bereid zijn om een bescheiden toegangsprijs te betalen. Waarom moet het allemaal gratis? U zou kunnen denken aan bijvoorbeeld een avond vooraf...

De voorzitter: Ik denk dat de vraag duidelijk is, want het is...

De heer Kruger: Ik wilde er nog een kleinigheidje aan... Een korte vraag.

De voorzitter: Een korte vraag alstublieft nog erbij. Want de tweede vraag dan?

De heer Kruger: Denk eens een avond van te voren om een avond voor senioren in te richten. Die mensen betalen graag twaalf euro voor een kaartje. Hebben ze ook een leuke avond. En het is goed voor de inkomsten om het te financieren. Maar heeft u daaraan gedacht?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger.

De heer Telle: Dank u wel voor deze vraag. Wij denken eigenlijk ieder jaar na om onze inkomsten te verhogen. En ook een betaalde avond is daar een onderdeel van. En iedere keer komen wij tot de conclusie dat dat geen recht doet aan het doel van het Strandwalfestival, het verbinden, het samenkomen voor alle Rijswijkers. Iedereen moet daar aanwezig kunnen zijn. En als we dan een betaalde avond gaan doen, dan weet ik ook dat de opbrengsten daarvan, want dat hebben we ook doorgerekend, niet zo hoog zijn als we allemaal denken. Want een betaalde avond houdt ook in dat je meer kosten hebt. Je hebt meer kosten voor de beveiliging, omdat je het gebied moet afsluiten. Je hebt meer kosten voor de muziek, omdat het geluid beter moet zijn. Je hebt meer kosten voor artiesten, omdat bij een betaalde avond de artiesten van een hoger niveau moeten zijn. En als je dat allemaal doorrekent, dan levert zo'n betaalde avond bij lange na niet op wat je zou willen, wat het op zou moeten leveren.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog een vraag van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Kort en krachtig. Is de pijn weg als dat meerjarig kader er is? Is dat echt waar de pijn voor u zit?

De heer Telle: Jazeker, als het meerjarig kader er is, en wat ik zeg, dat hoeft echt niet over een collegeperiode heen, maar als dat voor de komende twee jaar is, dan kunnen wij eigenlijk nu aan de slag een Strandwalfestival organiseren. Dat eindigt dit jaar op 14 september en het begint op 15 september.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Telle, voor het inspreken en het beantwoorden van de vragen. En ik heb al zin in september. Dank u wel. Dan ga ik heel rustig. Dan wil ik graag het woord geven aan dokter Kielman, huisarts. En hij komt inspreken over RA 24-004, huisvestingsprobleem huisartsenzorg. Heeft u onderhand de microfoon? Proberen heel langzaam te praten. Dank u wel. U heeft ook vijf minuten het woord. En bij de vier minuten geef ik u een seintje. Dank u wel.

De heer Kielman: Dank voor het woord. Ik denk dat ik aan vijf minuten meer dan genoeg heb hoor. Goedenavond raadsleden, wethouders, burgemeester. Als Rijswijkse huisarts zie ik ook hier toch weer een aantal bekende gezichten. Maar ik ben hier omdat ik me zorgen maak over de toekomst van de huisartsenzorg in Rijswijk. De regioanalyse van Hadoks geeft aan dat er in de komende tien jaar in grote delen van Rijswijk capaciteitstekorten zullen gaan ontstaan. Er worden duizenden woningen gerealiseerd. Maar of deze nieuwe inwoners een huisarts kunnen krijgen dat lijkt onbelangrijk te zijn. En ook tijdens de landelijke verkiezingen waren de verkiezingsprogramma's er duidelijk over. Er ligt ook een verantwoordelijkheid hier bij de gemeente. En nou wil ik jullie deze verantwoordelijkheid absoluut niet in zijn geheel in de schoenen schuiven. Als huisartsen blijven we zelf ook graag aan het stuur. Maar er is wel meer nodig dan dat er nu gedaan wordt. We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor een gezamenlijk doel. Gewoon goede basiszorg regelen voor de Rijswijkers. En dit begint eigenlijk met inzicht in waar de eerstelijnszorg in Rijswijk behoefte aan heeft. En dat is er gewoon nu op dit moment niet. En de bestaande overleggen die er zijn om dit begrip te verbeteren, leiden vooralsnog niet tot het beoogde resultaat. En dit leidt tot, ongetwijfeld goed bedoelde, maar weinig bruikbare pogingen, omdat het gewoon niet aansluit bij wat de huisartsen en breder de eerstelijnszorg in Rijswijk nodig hebben. En het Marimbahalplan is daar ook weer exemplarisch voor. Er is veel meer nodig om de capaciteitsproblemen in de eerstelijnszorg op te lossen. En bovendien is dit probleem acuut en niet iets waar we over een paar jaar, 2029, pas een oplossing voor hoeven te hebben. Ons plan, wat we op het Waldhoornplein bedacht hadden, staat absoluut de ontwikkeling van de Marimbahal niet in de weg, maar lijkt meer een essentiële toevoeging te zijn op het geringe aantal vierkante meters wat er beschikbaar zal komen voor de gezondheidszorg. En dan duid ik niet alleen op huisartsen. Maar ons plan is anderen ter ore gekomen. En ik denk dat ik van een stuk of tien ketenpartners heb gehoord van, gaan jullie ergens iets beginnen, wij hebben ook ruimte nodig, laten we samen gaan werken. En de huisartsen, waar wij zijn, komen de patiënten. Wij hebben vaak een kartrekkersrol daarin. Jullie hebben de brief verder gelezen die ik heb gestuurd. Ik wil het verder kort houden. Help ons om gewoon goede zorg te regelen voor alle inwoners van Rijswijk.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kielman. Echt ook netjes binnen de tijd. Zijn er mensen in het Forum die een vraag hebben? Ik zie eerst mevrouw Woudstra. Mevrouw Woudstra, u mag als eerst.

Mevrouw Woudstra: En kunt u wellicht verduidelijken, u heeft het over de voorzieningen, echt de locaties. Want er zijn natuurlijk ook problemen met te weinig huisartsen zelf, te weinig zorg zelf, bereikbaarheid, andere punten. Is dit, zoals in de brief stond, toch vooral de locatie?

De heer Kielman: Alles begint bij locatie. Als je naar de cijfers van een aantal huisartsen in Nederland kijkt, dan is er niet zozeer een gebrek aan de huisartsen. Er zijn er heel veel, vooral waarnemers. Dat komt ook, omdat in dit milieu het steeds minder aantrekkelijk wordt om praktijkhouder te zijn, terwijl dat wel de huisartsen zijn die zorg in de wijk leveren, die continuïteit leveren. En om jonge waarnemers te lokken om ook een praktijk te starten, die gaan niet ergens met een nulpraktijk in hun eentje starten. Die starten liever in een gezondheidscentrum. En dat is iets wat wij ook van plan waren te doen, door ook onze jonge... Tenminste, ik ben zelf ook niet de oudste huisarts, maar wel vijf jaar praktijkhouder. Om die jonge collega's ook de stap te laten maken om als praktijkhouder met ons wat moois te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Kunt u misschien uw licht enigszins laten schijnen over wat het nu betekent dat u nu niet die locatie mag openen? Dan heb ik het eigenlijk... Moet u nee verkopen aan mensen die zich graag als patiënt bij u willen aanmelden?

De heer Kielman: Dat nee verkopen gebeurt eigenlijk de laatste jaren al. En zoals iedere huisartsenpraktijk dat zal beamen, er verhuizen weleens mensen, mensen overlijden ook weleens. Er is natuurlijk wel een natuurlijk beloop dat er af en toe wel weer eens wat mensen worden aangenomen. Maar de aanwas die er de komende tien jaar aan zit te komen, daar is gewoon de capaciteit niet voor. Wij komen per 1 december van dit jaar acuut in de problemen door een vertrekkende huisarts, die dat altijd fulltime heeft gedaan. En de tegenwoordige tijd is gewoon zo dat dat nooit meer door één huisarts opgevangen gaat worden. Daar komen er weer twee voor terug. En daar hebben we de kamers niet meer voor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dank u wel, voorzitter. Zou u aan mij kunnen schetsen wat de ideale situatie voor jullie zou zijn?

De heer Kielman: Dat, zoals ik ook net in mijn inspreekbeurt zei, heeft vooral ook te maken met dat de gemeente ook snapt en weet waar er behoefte aan is. Want door de afgelopen jaren heen ben ik ook best wel een keer benaderd door de gemeente van, dit is er en dit is er. Wat weer niet bruikbare oplossingen zijn. Wij hebben tegenwoordig een wijkmanager. Sinds 1 november vanuit onze regio-organisatie is zij aangesteld. En zij zal ook plaats gaan nemen in overleggen met de gemeente. En ik hoop dat dat dan ook een mooi startpunt mag zijn voor beter wederzijds begrip en daardoor uiteindelijk een betere samenwerking.

Mevrouw Prenger: Daarom ook mijn vraag wat jullie specifiek nodig hebben. Snap je?

De heer Kielman: Ik denk dat nu een opsomming van wat de huisarts nodig heeft, dat kan een avondvullend programma worden. De drie grootste pijlers die nodig zijn, zijn juist de huisvesting, voldoende ondersteunend personeel en opvolging. En ondersteunend personeel en opvolging, daar zullen wij wat mee doen. Maar huisvesting zou het al prettig zijn dat bij de ontwikkeling van de panden die er nu zijn, dat we in een vroeger stadium erbij betrokken worden van, is de locatie goed? Wie kunnen we erin krijgen? En dan helpt het ook om inderdaad vanuit ons één aanspreekpunt te hebben. En dat is, ze zit achter mij, Brenda. Is ook aanwezig.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Nog even een aanvullende vraag, omdat u al heel veel heeft gezegd op de vraag van de andere deelnemers. U zei, er is onvoldoende begrip en inzicht voor de huisarts en wat hij nodig heeft, zijn behoefte. Begrijp ik het nu goed dat dat is opgelost door zo'n zorgmakelaar of tussenpersoon?

De heer Kielman: Nee, daar zullen meerdere overleggen, ook een langetermijnvisie voor moeten zijn. Maar daarbij helpt het wel dat je elkaar weet te vinden en dat er één aanspreekpunt is die alles coördineert. En dat is toch ook vanuit ons lange tijd niet geweest. Ik heb dat een tijdje gedaan, samen met Barbara de Doelder. Zij is ook een Rijswijkse huisarts, maar toevalligerwijs ook de voorzitter van de regio-organisatie Hadoks. Maar dat zijn altijd een beetje van die we doen het erbij dingetjes. En nu is er inderdaad echt gewoon één aanspreekpunt. En degene met wie wij twee jaar

geleden contact hebben, die is er nu volgens mij ook niet meer. Het is goed om voor de lange termijn een gezicht te hebben aan beide kanten, die kunnen bouwen aan een betere samenwerking.

Mevrouw Van Schie: En wie is die andere kant dan? De gemeente?

De heer Kielman: Ja, de gemeente.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan als laatste, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Dank u wel, voorzitter. Dokter Kielman, dank voor het komen inspreken. Ook dokter Kielman senior, op de publieke tribune, dank voor uw komst en de wijkcoördinator van de huisartsen. Dank dat jullie de problemen met ons samen willen aankaarten. Ik had eigenlijk twee prangende vragen. De locatie op het Waldhoornplein is afgeketst. Maar dan blijft natuurlijk wel de vraag, had u daar een dokter voor? Had u daar per direct een dokter beschikbaar die u kon ontlasten van het nee verkopen voor nieuwe patiënten? Dat is vraag één. En twee, kan u nog een keer benoemen, want u heeft iets laten vallen, maar even voor de helderheid, wanneer verwacht het acute probleem in Rijswijk met het huisartsentekort? Dank u wel.

De heer Kielman: Op de eerste vraag. Wat was hem ook alweer?

De heer Weterings: Of er per direct op het Waldhoornplein ook een huisarts beschikbaar was?

De heer Kielman: Enerzijds, op moment dat je een pand hebt wat toekomstbestendig is, waarbij je ook meer ruimte hebt voor ondersteunend personeel, dan kunnen wij onze eigen capaciteit vergroten. En twee, er is ook door Hadoks opgezet jonge waarnemers die graag iets willen starten. En daar hebben wij inderdaad ook al contacten mee. Het plan was om die ook te faciliteren in een groter gezondheidscentrum, om daadwerkelijk ook die capaciteit te vergroten. Want wij kunnen dit niet... Met de huisartsen die er nu zijn, zullen wij dit probleem ook niet kunnen oplossen. Er moet meer bij ons ook bij.

De heer Weterings: Er konden wel direct mensen terecht als u daar zou starten op het Waldhoornplein? Oké. Dank u wel. En het acute probleem, wanneer was die precies?

De heer Kielman: Zoals ik inderdaad al zei, zal dat voor ons op 1 december gebeuren, dat ik een spreekurtag, een spreekkamerdag moet gaan inleveren en eigenlijk in capaciteit moet teruglopen. Dat geldt alleen natuurlijk voor onze specifieke situatie. Met het opleveren van de woningen Bogaard, Havenkwartier, Kessler Park zullen de problemen echt gaan komen.

De heer Weterings: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kielman, voor het inspreken en het beantwoorden van de vragen.

3. Lijst van ingekomen stukken: vaststelling wijze van afdoening

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 3. Lijst van ingekomen stukken. Dan beginnen we met nummer 1. Dat is Rijswijks Belang verzoekt om RA 24-004, het huisvestingsprobleem huisartsenzorg te agenderen voor het Forum van deze avond. Het acute problemen die ontstaan door het tekort van een huisartsenpraktijk. Deze is niet in het vorig Forum geagendeerd. Bij meerderheid van het Forum kunnen wij hem vandaag op de agenda plaatsen. Zou u uw hand in de lucht willen doen als u voor

bent. Eén, twee, acht, twee, vier, zes, acht, tien. Tien. Dan komt hij vandaag op de agenda. Dan gaan we even verder naar de agenda. Want hij staat nu op de agenda. D66 verzoekt RIB 24-007, toegankelijkheid Huis van de Stad te agenderen voor het volgend Forum. Is daar steun van een tweede fractie? Ik zie mevrouw Woudstra wil hem toelichten.

Mevrouw Woudstra: Ik heb drie zinnen toegestuurd. Want er is ook door anderen gevraagd om het vandaag in het vragenuur te bespreken. De vraag was, als we het er langer over willen hebben, moet ik hem agenderen. Ik kan hem ook meenemen bij de volgende keer, want dan kunnen we het er langer over hebben en kunnen meer mensen reageren. En ik wil de anderen ook die kans geven. Wij kunnen er ook vanavond naar vragen en misschien volgende keer om opvolging vragen, maar dit is even de achtergrond ervan.

De voorzitter: Dan stel ik voor dat het in het vragenuur... Of is er echt een partij die hem volgende keer op het Forum wil, wat mevrouw Woudstra zegt? Dan mag u hem in het vragenuur doen. D66 verzoekt RIB 24-002 onderwijs en markt te agenderen voor het volgend Forum. Is daar steun, mits...

Mevrouw Woudstra: Mag ik mijn verzoek alsjeblieft toelichten? Ook bij die hebben we gevraagd, kan dat samen met 2, was de volledige zin die ik toegestuurd heb. En kan dat dan volgende keer, omdat we best wel een aantal vragen hebben? Natuurlijk staat hij ook op het vragenuur. Ik wil ze ook best daar zetten dat het tussendoor schriftelijk gebeurt. Ik hoef niet een Forum te vullen met RIB's, wat dat betreft. Maar ik weet ook dat het soms voor de wethouder moeilijk is om daar allemaal tegelijkertijd antwoord op te geven.

De voorzitter: En dat geldt ook voor de volgende agendering van u, mevrouw Woudstra, van RIB 24-001, voortgangsprojecten onderwijs? Ja. Want Wij. Rijswijk heeft daar ook vragen over gesteld in het vragenuur. Dan stel ik voor dat u uw vragen in het vragenuur doet en eventueel schriftelijk toekomt. Dan vragen we de wethouder van dienst om die vanavond te beantwoorden of eventueel schriftelijk. Is dan de rest van wijze van afdoening akkoord van het Forum? Ja. Ik zie niks.

4. Vaststelling agenda

De voorzitter: Dan gaan we naar het vaststellen van de agenda. Daar gaan we ook een aantal dingetjes. Het verzoek om te wijzigen. Mevrouw Bentvelzen verzoekt om agendapunt 16 RIB 23-116, update uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie als laatste te behandelen, voorafgaand aan het vragenuur, omdat zij eerst in Forum Stad zit. Zijn er mensen die daar problemen mee hebben? Nee. Wethouder Wit verzoekt om agendapunt 23-121, aflossingstermijn geldlening Museum Rijswijk en RA24-004, huisvestingsprobleem huisartsenzorg, naar voren te halen, zodat hij naar Forum Stad kan. Is denk ik ook geen probleem. Dan zal ik voor de mensen... Want dan gaan we naar dit agendapunt als ik de agenda heb vastgesteld. Heeft u eventueel twee, drie minuutjes tijd om te wisselen. Dat weten ze bij Forum Stad ook. We beginnen straks met agendapunt 8, huisvestingsprobleem huisartsenzorg. Dan nummer 9, geldlening Museum Rijswijk. Dan 10 is vaststellen verslagen. 11 is Kaderbrief begroting. Nummer 12 wordt verslag Stichting Strandwalfestival en nummer 13 wordt Uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie. Is dat akkoord? Ja. Dan schors ik de vergadering voor twee, drie minuutjes. En dan kunnen eventueel mensen die even naar Stad willen naar Stad en mensen die van Stad naar Samenleving. En ik had een foutje. Het was niet de merci chocolade van mijnheer Loof. Het zijn de tompoezen. U heeft drie minuten tijd om de tompoes naar binnen te werken. Dank u wel. Goedenavond, daar zijn we weer.

5. Mededelingen college

De voorzitter: Dan gaan we verder met agendapunt 5. Mededelingen van het college. Bij mij niks bekend. Maar misschien is er een wethouder of burgemeester die toch iets wil... Wel? Nee? Dan sluit ik hierbij agendapunt 5.

6. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 6. Iemand een terugkoppeling over gemeenschappelijke regelingen? Nee, ook niet. Dan doe ik dit punt ook afsluiten.

7. Overzicht toezeggingen en moties

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 7. Overzicht toezeggingen en moties. Daar wil ik wel even bij vermelden dat de griffie de laatste maanden erg druk was. Zij hebben een inhaalslag gedaan. Toezeggingen en moties staan op de goede plek en op de lijst. Nu gaan ze kijken naar de stand van zaken. Mijn vraag is of het Forum akkoord kan gaan met de afdoening van de toezeggingen en moties? Dan eerst mevrouw Jansen-Dirkx, die had als eerste de vinger.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik heb een aantal moties gezien, waarvan ik verwacht dat die eraf gehaald kunnen worden.

De voorzitter: Er is inderdaad gistermorgen een nieuwe op iBabs gezet, die wel kloppend is. Heeft u voor gistermorgen gekeken?

Mevrouw Jansen-Dirkx: Nee, ik heb daarna gekeken. Ik denk dat er nog wel een paar... Misschien is het handig dat ik ze gewoon even noem. En ik heb er ook over eentje een vraag. En dan kan die misschien ook afgevoerd worden.

De voorzitter: Is goed.

Mevrouw Woudstra: Mag ik een ordevoorstel doen?

De voorzitter: Ja, natuurlijk.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Sorry hoor. Mag ik heel even nog mijn zin afmaken? En ik heb nog een openstaande toezegging waar ik ook een vraag over wil stellen. En dan kan die misschien ook afgevoerd worden.

De voorzitter: Ik geef u het woord, mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ik heb namelijk een lijst van een stuk of twaalf die niet kloppen ten opzichte van zondag, maar er schijnt vanochtend nog nieuwe versies te zijn. Ik heb vanmiddag begrepen dat er nog weer nieuwe versies komen. Dat de afdoening niet klopt. We kunnen hier allemaal lijsten door gaan zitten nemen, maar afdoen kunnen we ze dan niet. Is het anders handiger dat we dat een-op-een doen en ze volgend Forum hem afdoen? En we allemaal dat commentaar dan naar de griffie sturen. Want ik denk dat het anders en een lijst met noemen wordt, waar niet iedereen nu ook een ja of nee op kan zeggen.

De voorzitter: Als mevrouw Jansen-Dirkx het ermee eens is, dan neemt de...

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik zou wel gewoon twee vragen willen stellen.

De voorzitter: Dat mag. Maar de griffie, mevrouw Tittse, gaat met jullie contact opnemen. Maar stel gerust uw vragen. Dat mag.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ik heb over één openstaande toezegging een vraag. En dat gaat over de toezegging van wethouder Wit omtrent het meenemen van de adviezen van de kinderrechtenambassadeurs naar de gesprekken met de GGD. We zijn benieuwd wat de reactie van de GGD was op deze adviezen. En als het gaat om de moties, en dan sla ik even over welke ik denk dat afgevoerd kunnen worden, dat zal ik dan wel mailen. Maar ik heb over één motie wel vragen. En dat is de motie ervaringsdeskundigen. Krijgen de ervaringsdeskundigen nu deze vergoeding en is er toevallig ook nagedacht over een vervolg op deze regeling, als genoemde dekkingsvoorstel uitgeput is? En als ik daar een duidelijk antwoord op heb, dan zou ik zeggen, kan de motie ook afgevoerd worden met de andere motie die nog wel zal mailen naar de griffie.

De voorzitter: Dan zie ik wethouder Van Malsen de microfoon pakken, maar wethouder Wit ook. Wie wil er eerst? Wethouder Wit.

De heer Wit: Dank, voorzitter. Ik kan er heel kort over zijn, ik heb dat niet paraat hier. Ik kan hem ook niet afvoeren. Ik moet even kijken of het allemaal überhaupt al binnen is. En als dat nog niet binnen is, dat ga even kijken, zit ik donderdag bij de GGD. Dan kan ik het nog een keer ter tafel brengen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wethouder Van Malsen.

De heer Van Malsen: Dank u wel, voorzitter. Op het eerste deel van de vraag van mevrouw Jansen-Dirkx kan ik ja zeggen. De vrijwilligers zullen een vergoeding krijgen. Maar het tweede deel van de vraag begreep ik niet helemaal. Misschien zou mevrouw Jansen-Dirkx die nog een keertje willen herhalen.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Wat ik bedoelde, er staat een dekkingsvoorstel. Er werd gezegd, de kosten te dekken uit de overgebleven TONK-gelden. Die zijn natuurlijk op een gegeven moment op. De vraag is, die ervaringsdeskundigen zullen we natuurlijk in de toekomst misschien nog wel vaker gebruiken, of er nagedacht is over een andere manier van financiering voor deze ervaringsdeskundigen?

De voorzitter: Wethouder Van Malsen, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Voorzitter, ik zal proberen de vraag zo goed als ik kan te beantwoorden. Want het dekkingsvoorstel, dat wil zeggen de TONK-middelen, daar is het hele voorstel uit betaald, wordt bekostigd. Het hele Actieplan Armoedebestrijding+, moet ik zeggen. Als ik mevrouw Jansen-Dirkx goed begrijp, is de vraag, wat gebeurt er als dat geld op is? Dan is het plan uitgevoerd. Dan alles wat er in dat plan staat is klaar. En alles wat daarna gebeurt, daar heb ik ook destijds van gezegd, dat zal met de lessen die we geleerd hebben vanuit het armoedebestrijdingsplan meegenomen worden in het integrale armoedebeleid. Waar we dan ook weer een nieuwe begroting voor op zullen moeten stellen. Ik hoop dat mevrouw Jansen-Dirkx daarmee tevreden is.

De voorzitter: Dan vraag ik het Forum, buiten de notities van mevrouw Woudstra en mevrouw Jansen-Dirkx of de rest afdoening van toezeggingen en moties of dat in orde is? Die moet ik wel stellen. Ja. Dank u wel. Dan gaan we naar...

Mevrouw Woudstra: Ik had aangegeven dat ze niet afgedaan kunnen worden, want we weten niet welke goed zijn en welke niet.

De voorzitter: Dan gaat alles volledig naar het volgende Forum.

Mevrouw Woudstra: Ja. Als we niet allemaal de lijsten hebben kunnen zien, denk ik ook niet dat we in meerderheid af kunnen doen wat er precies wel en niet op staat.

De voorzitter: De vraag van mevrouw Woudstra aan het Forum. Ik als voorzitter ook. Eens met mevrouw Woudstra? Ja. Dank u wel.

8. RA 24-004, huisvestingsprobleem huisartsenzorg

De voorzitter: Daar gaan we naar agendapunt 8. Dat is RA 24-004, huisvestingsprobleem huisartsenzorg. Die was geagendeerd door Rijswijks Belang. Wie mag ik het woord geven? Mijnheer Weterings, u heeft het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Dank voor de steun ook van andere partijen om het al vanavond te bespreken. Dat doet ons goed. Het is toch een langstlepend probleem, waar ook Rijswijks Belang al in 2021 aandacht voor heeft gevraagd. En dan wil ik dadelijk daar wel even graag op terugkomen. Maar hoe de brief nu is geagendeerd, laat ik vooropstellen dat bij de afdoening van de inkomende stukken werd hij omschreven als inwoner Rijswijk. En uiteindelijk door zelf te informeren, om die brief op te vragen, ging het om een collectief van zes huisartsen. Dat vond ik wel even een kwalijke zaak. En uiteindelijk is er wel in het presidium over gesproken dat het de volgende keer anders moet. Als er een collectief is, moet het ook als collectief worden gebracht, niet als een eenmalige inwoner die iets te zeggen heeft. Maar dat even terzijde. De brief die collectief door zes huisartsen is geschreven, die baart ons zorgen. Vooral omdat de huisartsen aangeven dat ze zelf al op zoek zijn naar goede oplossingen voor het huisvestingsprobleem in midden Rijswijk. Toegankelijkheid, bereikbaarheid, betaalbaarheid een behoorlijke uitdaging is. Daarbij worden ze natuurlijk wel ondersteund door huisartsenorganisatie Hadoks. Zijn ze wel in de goede richting. Alleen worden ze volgens zeggen een tijdje terug benaderd door de eigenaar van het vastgoed op het Waldhoornplein. En voor de ontwikkeling voor een eerstelijns gezondheidscentrum, die we ontzettend hard nodig hebben. Dan volgens de collectieve brief zou deze onderhandelingen inmiddels in een gevorderd stadium zijn, dat dan behoorlijk rauw op het dak is gevallen dat de gemeente die ontwikkeling lijkt te blokkeren. Dan blijft echt de vraag, waarom is het geblokkeerd met zo'n groot echt essentieel probleem? Vragen wij ons af wat er dan echt zo acuut was dat het niet is doorgegaan. Dan zou ik eigenlijk ook willen vragen aan de verantwoordelijke wethouder wat hij van de brief vindt. Dat hij kan uitleggen wat dan daar zo mis is gegaan of een hele goede reden waarom het volgens hem wel goed is gegaan. Graag een reactie van de wethouder dadelijk. Dank u wel. Dit was mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Jansen-Dirkx en mevrouw Van Nunen, zie ik. Mevrouw Jansen-Dirkx, Wij. Rijswijk.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Wij. Rijswijk is vooral verbaasd dat we via een brief van de huisartsen zelf moeten vernemen dat ze zich niet kunnen huisvesten. Ondanks dat huisartsenzorg weliswaar een wettelijke taak is van het Rijk, is in de ogen van Wij. Rijswijk het wel logisch dat we als Rijswijk als gemeente wel een maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen om huisartsen te ondersteunen in het huisvesten in onze gemeente. Het verbaast Wij. Rijswijk dan ook dat in de brief een andere suggestie gewekt wordt. We horen dan ook graag van de wethouder, daarbij sluit ik me eigenlijk aan bij Rijswijks Belang, hoe dit vanuit het perspectief van de gemeente gelopen is. Is er bijvoorbeeld ook gesproken over alternatieve locaties? En wat zijn dan de precieze bezwaren van de genoemde locatie in de brief? Eisen voor een ruimte zullen waarschijnlijk niet echt extreem zijn, gezien de huisartsenpraktijk in RijswijkBuiten al tien jaar in een noodgebouw verblijft,

met wisselende samenstelling. Kan de wethouder hierop reflecteren? En is er vanuit het college een visie op onze ontwikkelgebieden als het gaat om faciliteiten zoals de zorgcentra, zoals dokter Kielman net benoemde. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Dan geef ik het woord aan PvdA, mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Ook met interesse de brief gelezen en net het betoog gehoord. Ik wil graag van de wethouder weten, van het college weten hoe breed deze problematiek in Rijswijk is. Ik was ook, net als de heer Weterings, twee jaar geleden op het Spui in Den Haag. En heb toen ook diverse huisartsen gesproken toen bij hun actie. En toen bleek dat het probleem eigenlijk ook veel groter is dan Rijswijk alleen. En dat verbaast me niet. Ik wil ook eigenlijk weten, relatief gezien deze inspreker, hoe breed A, wat ik net vroeg, het probleem in Rijswijk is, behalve het Waldhoornplein? En ook hoe relatief deze terechte zorgen zijn ten opzichte van andere gemeenten in onze regio, met betrekking tot locaties dan? Want het andere probleem wat de inspreker zei, is ook een kwestie van opleiding en aflevering van gediplomeerde huisartsen. Dit voor eerste termijn, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mijnheer Ezinga, VVD Rijswijk.

De heer Ezinga: Sorry, dat was heel erg theateraal, voorzitter, dat ik zo binnenkwam. Goedenavond. En dank aan het collectief voor het insturen van de brief. Dank ook aan de heer Weterings voor het inbrengen in deze vergadering. Ik constateer met deze brief ook eigenlijk een probleem wat we kunnen beschouwen als een breder vraagstuk binnen onze gemeente, omdat we continu op de agenda zetten dat onze basisvoorzieningen in onze wijken niet op orde zijn. En hier hebben we een exemplarisch voorbeeld, waarbij we het gewoon op één specifiek onderwerp kunnen aanstippen, maar op meerdere domeinen. Dat brengt dat ik mijn vraag ook iets breder in de context wil brengen van, in hoeverre zijn we als gemeente al voldoende op niveau, aangaande die basisvoorzieningen en met name het vraagstuk wat continu wordt herhaald door ons, wanneer gaan we eens een keer grip krijgen op die basisvoorzieningen in de verschillende wijken? En dan specifiek op de voorziening van de huisartsen. Ik echo eigenlijk de vragen van mijn collega's alhier en hoop op verduidelijking vanuit het college. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Ezinga. Dan zie ik mevrouw Woudstra, D66.

Mevrouw Woudstra: Ik sluit me graag aan bij de opmerking van de heer Ezinga en ook andere gemaakte opmerkingen. We hebben een aantal keer gevraagd om inzicht in de voorzieningen en om bij alle projecten ook rekening te houden in de stadsontwikkeling met het vervolg. Stadsontwikkeling doen we meer in Forum Stad, maar we verbinden niet voor niks Samenleving en Stad aan elkaar. We willen een gezonde, leefbare stad en daar horen die voorzieningen bij. We weten dat er aan gewerkt wordt, maar zijn ook heel nieuwsgierig naar de antwoorden, omdat we ook al een paar keer hebben gevraagd wat de update en de status is. We zijn benieuwd.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Prenger, Beter voor Rijswijk.

Mevrouw Prenger: Dank het wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de vorige twee sprekers. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Oude Alink, GroenLinks.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. En bedankt voor de inspreker. Nog een aspect dat nog een beetje is aangestipt. Ik neem aan inderdaad de stad groeit, maar er is ook vergrijzing. Ik ben heel benieuwd, is er ook een plan dat... Of in ieder geval een visie die iets verder gaat dan de komende

jaren, tien, twintig, dertig jaar? En hoe we dit probleem dan aan het oplossen zijn in Rijswijk, met zijn allen? Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan kijk ik even rond. En dan wacht ik heel even tot wethouder Wit klaar is met schrijven. En dan geef ik hem het woord.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de sprekers. Ik heb ook het genoegen mogen hebben om een persoonlijke mail van hen te ontvangen, die ik ook beantwoord heb. Maar even ingaand op de vragen die vanavond gesteld zijn. In de breedte zien wij hetzelfde probleem als dat ook huisarts Kielman ziet. Wij zien een tekort aan gezondheidscentra en aan huisartsen en eigenlijk alle eerstelijnszorg momenteel in Rijswijk. Dat is niet alleen Rijswijk, dat zien we breed in de hele regio. En dat is ook niet gelimiteerd tot deze regio, maar zit feitelijk in heel Nederland. Wil niet zeggen dat wij daar niet binnen de regio iets aan moeten doen en ook niet binnen Rijswijk daar wat aan moeten doen. We zijn momenteel bezig met een brede verkenning. Ook even de vragen die gesteld worden over de andere voorzieningen binnen de stad. En een brede verkenning, stadsbreed onderzoek naar het voorzieningenniveau, ook met het oog op de ontwikkelingen die eraan komen. Dat ligt bij mijn collega Van de Laar. Ik ga daar niet te ver op in nu, want ik weet dat we momenteel bezig zijn en ik weet ook dat de informatie die vanuit mijn portefeuille komt, bijzonder dan de eerstelijnszorg of de zorg in het algemeen daarin toegevoegd wordt. De huisartsenzorg. We weten inderdaad dat daar een uitdaging zit. Ik heb regelmatig contact met Hadoks. Een goed contact ook, mag ik wel zeggen. We hebben daar ook een verkenning samen met Hadoks gedaan onlangs, om te kijken of we mogelijke locaties zouden kunnen inzetten. Tijdelijke locaties, leegstand, vastgoed rond Bogaard stadscentrum en ook voor langere termijn vastgoed in ontwikkeling. Maar zoals ook door de spreker wordt aangegeven, locaties hebben we wel.. Ook de huisartsen hebben bepaalde eisen en vragen bij die locaties. Het kan niet zo zijn dat elke locatie een-op-een geschikt is. En wij zijn geen makelaar als gemeente. We hebben ook niet onbeperkt vastgoed, dat we kunnen zeggen, we gaan u daarin plaatsen. Zo werkt het voor ons ook niet. Tegelijkertijd zijn we wel heel erg op zoek en hebben we ook met hen... Kijkende naar de ontwikkelingen, zijn we nu aan het kijken met Hadoks bijvoorbeeld wat voor mogelijkheden daar zijn. En ik ben ook blij dat Hadoks dan vandaag op deze manier aanwezig is. Als we kijken naar ontwikkeling van de locatie die momenteel ter sprake komt en die ook in de brief aan de raad, in het raadsadres benoemd wordt, het gaat daarbij om een hele specifieke locatie van een specifieke ondernemer op het Waldhoornplein, waar in het verleden afspraken mee gemaakt zijn over ontwikkelingen. En dat gaat zo specifiek dat ik daar nu niet ook exact op in kan gaan, want dat zijn ook afspraken die er meteen gemaakt zijn die ik niet hier publiekelijk met iedereen ga delen. Dat heeft te maken met het pand waar ze in zitten. Heeft te maken met de bestemming van gronden die daar liggen. En het gaat echt te ver om dat hier nu te bespreken. Ik begrijp wel dat u die informatie graag zou willen hebben. Ik kan me voorstellen dat we dat op een andere manier alsnog naar u doen toekomen. Maar dat wil ik dan ook eventjes goed met onze vastgoedmensen en met mensen van ruimtelijke ordening bespreken, om daar verder op terug te komen. Wat ik wel zeggen, is dat we continu bezig zijn om dit verbeteren. En we zien ook gewoon dat het lastig is. Het is niet makkelijk om locaties te vinden. Veel locaties, commerciële huren zijn ook niet geschikt voor een huisarts. Je moet ook kijken naar maatschappelijke huur. Wat zijn de mogelijkheden daarin? Wij weten ook dat bij nieuwe locaties die nu vrijkomen, als we het hebben om inderdaad de Marimbahal, kijken we naar de mogelijkheid om daar iets toe te voegen. Dat is onlangs in de raad besproken. Daar heeft u ook een motie op aangenomen om te kijken om daar die brede voorzieningen toe te voegen. Dat onderzoek gaat plaatsvinden voor die locatie. Tegelijkertijd is er natuurlijk altijd de mogelijkheid, en dat wil ik ook wel meegeven, aan zowel Hadoks als ook huisartsen, om een principeverzoek, een conceptverzoek in te dienen bij de gemeente. En vervolgens kijken wij dan als gemeente of dit bestuurlijk past en ook past binnen de maatschappelijke opgave

die er ligt. En dan kan het ook, bijvoorbeeld in het licht van een ontwikkeling aan het Waldhoornplein, kunnen we dat dan meenemen als zijnde een onderdeel van de ontwikkeling. Kijken of dat past en of daar mogelijkheden voor zijn. Ga ik nog even kijken of er verder nog vragen zijn, want het is inderdaad, het gaat vooral over brede voorzieningen, wat ik hier zie. En ik denk dat ik daar net al antwoord op heb gegeven. Nogmaals, het onderzoek loopt. En we zien ook de groei van de stad. Ook wij begrijpen dat daar voorzieningen bij horen. We weten ook de voorbeelden dat we soms te laat waren met voorzieningen in het verleden. Dat een wijk er stond en toen moesten de voorzieningen nog komen. Dat proberen we te voorkomen met ook deze opgave die we nu aan het onderzoeken zijn. Ik denk dat ik daarmee de meeste vragen beantwoord heb. Het ging toch echt heel breed nu. Plan voor lange termijn, waar GroenLinks nog naar vraagt, dat is feitelijk de groei van de stad waar we nu mee bezig zijn. Voorzitter, als er nog vragen zijn in tweede termijn, dan hoor ik het graag.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Ik heb wel een toezegging gehoord. Dat is van de geheimhouding dat wethouder Wit gaat kijken hoe dat de info bij de raad terechtkomt. Dat volgt. Dan ga ik voor de tweede termijn het lijstje langs. Mijnheer Weterings, wilt u een tweede termijn?

De heer Weterings: Zeker.

De voorzitter: Dan heeft u het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, dank. U zal begrijpen dat het voor ons zeer teleurstellend is, want wethouder Wit begon zijn betoog met dat het zo belangrijk is in Rijswijk. We zijn nog op zoek naar we adviseren, we ondersteunen, we kijken naar passende ruimtes, opvolgers, we kijken naar eventuele uitbreiding van de panden. Maar dezelfde beantwoording die wethouder Wit nu geeft, was ook de beantwoording in 2021. We zijn drie jaar verder. Er gebeurt gewoon helemaal niks in Rijswijk. We hoorden het van de huisartsen zelf, er is gewoon echt een probleem, dat er per 1 december dit jaar een acuut probleem ontstaat. En dan kan u zeggen, dat heeft te maken met het bestemmingsplan. Dan maken we dit. Dan maken we dat. Maar er bestaan ook regelingen binnen de bestemmingsplannen. Een kruimelregeling was tot 1 januari actief. Nu de Omgevingswet die aangeeft als je binnen het bestemmingsplan een ruimte tot maximaal tien jaar een andere bestemming kan geven. Ik vind als wij een acuut probleem aangeven dat er huisartsenpraktijk tekort is, moet er in onze ogen veel sneller op worden geanticipeerd. Als er dan berichten zijn waarom het niet kan, waarom heeft u de raad niet geïnformeerd bij zo'n groot onderdeel, zo'n gevoelig onderwerp waar we al jaren om schreeuwen, een groot te kort. Nou schijnt er bij die ontwikkelaar een probleem te zijn. We weten het niet. Had even ons in het presidium geïnformeerd of via een aparte besloten sessie. We horen nu in een keer vanavond, jongeren, er zijn problemen met de eigenaar van het Waldhoornplein. Dat vind ik zeer betreurend om te horen. De vraag, de brief was al een lange tijd geleden ingediend. U zegt, ik heb de brief beantwoord. Dat was vandaag. Terwijl hij al een paar weken op hun bureau ligt. Het is toch elke keer zoeken. En wij vragen ons echt af of u de urgentie wel begrijpt van wat voor problemen wij krijgen de komende periode als wij niks aan die huisartsenpraktijktekort gaan doen. Ik wil u echt adviseren, echt met klem vragen, probeer de komende maanden met een oplossing te komen om dit huisartsenpraktijkprobleem een keer op te lossen. Er zijn ruimtes zat. Er zijn gebouwen zat. Het moet wel betaalbaar zijn. En als dan een bestemmingsplan, nogmaals, in de weg ligt, kom naar de raad. Wij kunnen zoiets veranderen. Dat had we echt moeten weten. Wij zijn hiervoor om bij acute gevallen om bestemmingsplannen te veranderen. Kunnen wij binnen een maand doen. En u heeft gehoord van de huisarts zelf, er is een acuut probleem. Het komt niet bij mij vandaan. Zijn die huisartsen aan bezig. Een dringend beroep, doe er wat mee. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Jansen-Dirkx voor een tweede termijn. U heeft het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Inderdaad, ik sluit me aan bij de woorden van de heer Weterings. Binnen de nieuwe Omgevingswet wordt er voldoende ruimte geboden om binnen een flexibele ruimte te zoeken. Ik zou ook adviseren, neem die ruimte ook als college. Dat hebben we nu nog beter voor elkaar dan met die kruimelregeling. Ik hoor de wethouder een hele hoop zeggen, met name richting een heel breed plan. En dat is zeker ook echt hetgeen wat we nodig hebben. Alleen het is belangrijk dat we nu al stappen zetten. Dat hebben we in RijswijkBuiten al gedaan met een noodbouw, die er in mijn optiek volgens mij al tien jaar staat. Daar is het voor tien jaar opgelost. Zij gaan nu binnenkort verhuizen. Dat is superfijn. Maar dat heeft wel lang geduurd. Maar er is gewoon best wel wat mogelijk. En als we het hebben over eisen van een huisarts, ik denk dat er best wel eisen zijn. Ik zou u adviseren, ga even kijken bij hoe de huisartsenpraktijk in RijswijkBuiten er nu uitziet. En zij doen het echt met de minimale middelen. En zij beslaan een hele wijk, die ze voorzien van zorg. En dat doen ze echt heel erg goed met de minimale middelen die ze hebben. Neem dat mee in de overwegingen, want er moet wel nu wat gebeuren. Ik heb het gevraagd aan de inspreker. Op het moment dat we nee moeten verkopen aan onze inwoners, we kunnen u geen zorg bieden, dan falen wij in onze taak als gemeente om zorg te bieden. Dat vind ik echt niet oké. En ik weet het, huisartsen is een Rijks probleem, maar we hebben ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ik wil u echt met nadruk vragen, zoek met deze huisartsenpraktijk een oplossing die binnen nu en 1 december, wanneer zij in nood komen, opgelost kan worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Van Nunen voor een tweede termijn. U heeft het woord.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, kort. Ik begrijp dat de wethouder de zorgen deelt van de verschillende fracties en ook die van mij. Maar ik wil toch aangeven dat we niet morgen of ook niet binnen een paar maanden, denk ik, alle voorzieningen op een ruim voldoende niveau misschien hebben. En nogmaals, op het Spui hoorde ik dat de situatie in Rijswijk absoluut niet op zichzelf staat en dat er gemeenten in onze regio zijn die nog een acuter probleem hebben dan Rijswijk. Waarmee ik niks wil afdoen aan de casus waar we het nu over hebben. Maar het is een casus. En ik zou het graag...

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, u wordt geïnterrupteerd door mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, het is hartstikke leuk dat mevrouw Van Nunen het voor onze buurtgemeentes opneemt. Maar we zijn Rijswijkse volksvertegenwoordigers. Het probleem is al jaren bekend. In 2021 hebben wij er gestaan. In drie jaar tijd is er niks gebeurd. En ik vind het eigenlijk schrikbarend om te zeggen, we hebben de statistieken bekeken, ook bij andere huisartsen, ik ben bij Het Kruispunt geweest, die wilden uitbreiden, die kregen ook nee op het rekest.

De voorzitter: Wat is uw vraag.

De heer Weterings: Mijn vraag is, bekommert u zich meer om Rijswijk of om omliggende gemeentes? Dank u.

De voorzitter: Mevrouw Van Nunen, gaat u verder met uw twee... Ik wacht heel even mevrouw Van Nunen af, wat haar antwoord is. En dan krijgt mevrouw Prenger...

Mevrouw Van Nunen: Ik kom natuurlijk ook voor Rijswijkers op. Ik wil alleen maar kenschetsen dat dit probleem niet op zich staat. Toen ik op het Spui was, stond er iemand, en dat was mijn eigen huisarts, op het punt om in te spreken in de Haagse gemeenteraad op dat moment. Om aan te geven

dat in meerdere gemeenten in onze regio hetzelfde probleem speelt. En ik hoor de wethouder zeggen, dit gaan we wel degelijk oppakken. En daar heb ik vertrouwen in.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Prenger, wilde u ook nog interrumpen?

Mevrouw Prenger: Ja, even op mijnheer Weterings ingaan. Ook ik was op het Spui, samen met de collega van de VVD. Toen is er ook gesproken om de oude locatie, waar de bibliotheek heeft gezeten, tijdelijk te gaan gebruiken voor de huisartsen. Maar dat is er nooit van gekomen.

De voorzitter: Interruptie is eindigen graag met een vraag en niet...

Mevrouw Prenger: Waarom is dat er nooit van gekomen?

De voorzitter: Dank u wel. Dat was een vraag aan mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Wat mij betreft, als ik daarover ga, dan gaan we er morgen in.

De voorzitter: Zullen we weer orde en even zakelijk? Want ik zie een wethouder van Stad al bij ons aansluiten. Dat betekent dat wij... Dan ga ik naar mijnheer Ezinga voor een eventueel tweede termijn. Mijnheer Ezinga, u heeft het woord.

De heer Ezinga: Voorzitter, dank. Ik snap de emoties die door de heer Weterings en ook mevrouw Jansen-Dirkx worden aangegeven. Maar ook toch wel het gevoel van teleurstelling dat er vanuit het college niks lijkt gedaan te zijn. En dat geloof ik niet. Ik ben ook zeker van mening dat de stappen die gezet worden en zojuist gekenschetst door de wethouder de juiste zijn. En dat het probleem echt groter is dan dat op dit moment plaatsvindt. En wat dat betreft is het allerzeerst zeer waarschijnlijk voor de huidige casus, zoals die plaatsvindt. En zullen we daar echt onze uiterste best voor moeten doen. Mijn vraag is, wanneer is die verkenning voor de basisvoorzieningen klaar? Ik zou er wel echt graag een wat hardere deadline op willen hebben. Kunt u ook aangeven wanneer die info die niet publiekelijk is voor ons toegankelijk is? Zo snel als mogelijk. En mijn verkennende vraag meer is van, is er ook een mogelijkheid om vanuit dit apparaat van ambtenaren voorrang te geven aan de basisvoorzieningen bij de aanvraag die worden gegeven? Of geef ik hier een hele rare suggestie? Als het gaat om de basisvoorzieningen in de wijk, scholen, huisartsen, anderszins en er moet een beoordeling plaatsvinden vanuit dit huis, kunnen we daar dan een andere toewijding, zonder de integraliteit van de aanvragen te verliezen, meer tempo op zetten? Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ezinga, ik had u even uit laten spreken, maar er was een interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Klopt, voorzitter. De heer Ezinga hoor ik zeggen dat Rijswijks Belang heeft gezegd dat we er afgelopen jaren niks is gebeurd. We hebben op 21 mei 2021 daar schriftelijke vragen over gesteld. Kan de heer Ezinga mij aangeven hoeveel huisartsenpraktijken er binnen drie jaar zijn bijgekomen, van 2021 tot heden?

De voorzitter: Nou geef u zelf het antwoord al. Dank u wel, mijnheer Ezinga. Mevrouw Woudstra voor een tweede termijn? Mevrouw Prenger voor een tweede termijn? Nee. Mevrouw Oude Alink voor een tweede termijn? Dan geef ik het woord aan wethouder Wit voor de tweede termijn.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Om even te beginnen met de opmerking van Rijswijks Belang dat er niets gebeurt, dat bestrijd ik echt ten eerste. We zijn echt absoluut continu met Hadoks en met de huisartsen in gesprek. Moeten ook realistisch zijn. Er zijn ook locaties die wij hebben aangedragen die geweigerd zijn door huisartsen. Dat is ook realiteit. Dan past het niet binnen hun bedrijfsvoering en worden ze ook geweigerd. Daar ga ik ook niet over. Tegelijkertijd, wordt het een hele specifieke

locatie... De oude bibliotheek wordt naar voren gebracht. Waarom is dat niet gelukt? Het is uiteindelijk nog gewoon steeds een particuliere eigenaar, een commerciële eigenaar die een hoge huur vraagt. Staat huisartsen vrij om in contact te treden met die eigenaar en daar een praktijk te starten. Ook daar ga ik absoluut niet over.

De voorzitter: Wethouder Wit, u wordt geïnterrupteerd door mevrouw Prenger.

Mevrouw Prenger: Dat klopt. Dank u wel, voorzitter. Volgens mij, de bibliotheek, de huur wordt betaald door de gemeente. Dat is dan niet een particuliere eigenaar.

De voorzitter: Wethouder Wit.

De heer Wit: Voorzitter, dat is niet correct. Die huur betalen wij niet meer. Dat is afgekocht om de kosten voor de gemeente zo laag mogelijk te houden. Dat is niet meer in onze handen. Daar kunnen we ook niks meer aan doen. Ik wil nog even terugkomen op de toezegging die ik gedaan heb. Die toezegging wil ik wel heel duidelijk over zijn. Het gaat hier om een ontwikkeling van een verzoek van een ondernemer om naar een bepaalde ontwikkeling te kijken. Dat wordt wel meegenomen in het totale plaatje met de Marimbahal. In het onderzoek wat er nu gedaan wordt op die locatie wordt ook dit verzoek wel meegenomen. Dat is iets wat ik in ieder geval duidelijk kan zeggen.

De heer Weterings: Voorzitter.

De voorzitter: U wordt geïnterrupteerd door de wethouder, of sorry door mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Mijnheer Wit, of sorry, ik zou graag via de voorzitter mijnheer Wit willen zeggen. Marimbahal is actueel 2029. Dat is over vijf jaar. De spreker geeft aan dat hij eind dit jaar, december, een acuut probleem heeft. Marimbahal is 2029 actueel. Zit vijf jaar tussen. Begrijpt u dat?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wethouder Wit, vervolgt u.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Ik kan tellen, mijnheer Weterings. Ik begrijp dat er een probleem is en dat die locatie wellicht niet geschikt is. Maar nogmaals, er zijn meerdere locaties binnen Rijswijk die aangeboden zijn. En wellicht moeten we met de betreffende huisarts nog eens goed in gesprek gaan om te kijken wat de mogelijkheden zijn. Maar ik ga hier absoluut geen toezeggingen doen dat ik voor 1 december een locatie voor deze huisartsen heb. Uiteindelijk is ook het feit dat deze huisarts nu veranderd van grootte niet zozeer direct het probleem van mij als gemeente. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat ik niet erken dat er een probleem is met huisartsen in de breedte, maar ik vind het nu even te ver gaan om hier zover specifiek op één locatie in te gaan.

De voorzitter: Mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, dan ga ik het vanuit de emotie doen. Kan u alstublieft de komende maanden uw stinkende best gaan doen om te kijken of er ergens een huisartsenpraktijk mogelijk is binnen Rijswijk? Alles op alles zetten om voor die deadline van 1 december ons gelukkig te maken met een extra huisartsenpraktijk in Rijswijk. Wilt u dat alstublieft doen? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wethouder Wit, vervolg uw tweede termijn.

De heer Wit: Voorzitter, daar hoeft u mij niet voor op te roepen. Dat doe ik dagelijks voor onze huisartsen. En er zijn ongetwijfeld ook meer huisartsen die met hetzelfde probleem zitten. Dan even kijken hoor waar we nog gebleven waren. Er werd ook een vraag gesteld over waarom deze casus niet eerder gedeeld is. Nogmaals, ik ga ook niet alle communicatie over ontwikkelingen die wij in Rijswijk hebben specifiek met u delen. Als er een onderzoek gestart wordt naar een mogelijkheid om ergens een winkel te beginnen en die winkel kan om wat voor reden dan ook financieel niet of wat

voor reden dan ook niet doorgaan, ga ik niet de raad op de hoogte stellen van het feit dat een onderhandeling mislukt is. Zo werkt het niet. We kijken naar het integrale plan. En als uiteindelijk blijkt dat daar een locatie geschikt is, dan zal die locatie daarvoor gebruikt kunnen worden. Even zien. Wij.Rijswijk gaf al aan, de eisen die gesteld worden. Kijk naar de locatie in RijswijkBuiten. Minimale middelen. Klopt. Ik erken dat. Ik erken ook een hele hoop andere huisartsen die met minimale middelen in een pand zitten. Maar zoals ik net al zei, er zijn ook locaties aangeboden die geweigerd zijn. Dat was blijkbaar nog te weinig minimale middelen. Dat kan ook. We hebben echt een opgave die we samen moeten doen met de huisartsen en met Hadoks. En ik blijf me daar hard voor maken. Daar kunt u echt van op aan. Dan had ik nog een vraag van de VVD. Basisvoorzieningen in de breedte. Wanneer het project klaar is, dat kan ik u echt niet nu vertellen. Onderzoek groeien van de stad, dat loopt nog. Het zit niet ineens in mijn portefeuille. Ik ga ook geen uitspraak doen voor een andere wethouder. Maar daar komen we schriftelijk, als u dat goed vindt, even op terug, wanneer wij verwachten dat te kunnen opleveren. En de beoordeling breedte, hoe kunnen we in wijken kijken naar basisvoorzieningen en kan daar meer tempo op, vraagt u eigenlijk. Specifieke locaties kunnen we, op het moment dat er verzoeken komen, versneld behandelen. En dan kunnen we ernaar kijken van, is dat een geschikte locatie? Kunnen wij daar iets in betekenen? Is het ook iets waar we als gemeente een rol in hebben? Want dat speelt natuurlijk ook nog mee. Maar voor het totale plaatje blijf ik toch echt eventjes kijken naar het brede beeld wat wij zoeken, de ontwikkeling van de stad, groei van de stad en ook de voorzieningen daarbij. Voorzitter, ik geloof dat ik daarmee ook de vragen in tweede termijn beantwoord heb. Dank u wel.

De voorzitter: De laatste interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, zou ik dan de wethouder alstublieft mogen verzoeken om toch een soort voortgang RIB ons voor de zomer te doen toekomen, in hoeverre de zoektocht dan is? Voor de zomer, is dat haalbaar voor een RIB-brief? Is dat haalbaar? Kan u daar een toezegging op doen? Dank u.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Wit: Dan moet u mij even specificeren wat voor RIB u verwacht.

De heer Weterings: De voortgang naar de zoektocht samen met de huisartsen, met Hadoks voor een geschikte dokterspraktijk in Rijswijk.

De heer Wit: Ik denk dat dat mogelijk moet zijn om u een statusupdate te geven van de huidige zoektocht naar huisartsen. Dat kan ik wel toezeggen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan was mevrouw Jansen-Dirkx en daarna mijnheer... Nee. Mevrouw Jansen-Dirkx, als laatste voor de interruptie.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Wat ik graag zou willen meegeven, in het verlengde van de vraag die de VVD stelde, ik gaf hem al aan, in de Omgevingswet zit voldoende reikbreedte, denk ik, om in eerdere momenten al stappen te zetten. En dan denk ik, stappen à la een noodgebouw neerzetten in een ontwikkelingsgebied waar dan wel een huisarts kan starten. Ik zou de wethouder willen verzoeken om vanuit zijn portefeuille bij uw collega erop te drukken om dit soort stappen dan alvast te nemen. Want een huisarts is een echte basisvoorziening die we nodig hebben. Dat verzoek zou ik aan u willen doen. En ik hoop dat u dat verzoek zou willen meenemen.

De heer Wit: Voorzitter, dat verzoek wil ik best meenemen. Dat is een creatieve manier van zoeken naar mogelijkheden en oplossingen. Daar zijn wij als gemeente ook bij gebaat.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan ga ik voor het schriftelijk vastleggen... U heeft een toezegging gedaan, een update voor de zomervakantie over hoe het nu staat met eventueel een extra locatie, aan mijnheer Weterings.

De heer Wit: Als ik het even mag specificeren? Huisartsenlocaties in het algemeen breder dan.

De voorzitter: Heel goed. Schriftelijk de vragen aan de VVD over het opleveren, maakte u de opmerking over. En over de, ik noem het even, geheimhouding, dat u met de ambtenaren moet overleggen hoe dat de info bij de raad komt. Had de VVD ook een vraag, voor welk tijdspad dat kan zijn? Kunnen we dan over een maand, twee maanden, drie maanden denken?

De heer Wit: Drie maanden is lang, maar ik heb echt even geen idee. Dat moet ik echt even nagaan. Ik weet ook niet exact in welke wijze we dat naar de raad toe moeten brengen. Dat moet ik even kijken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan sluit ik hierbij agendapunt 8.

9. RIB 23-121 Aflossing termijn geldlening Museum Rijswijk 2023

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 9, RIB 23-121. Dat is aflossing termijn geldlening Museum Rijswijk. Die is door Rijswijks Belang geagendeerd, met steun van Beter voor Rijswijk. Wie mag ik van Rijswijks Belang het woord geven? Mijnheer Weterings, u heeft het woord.

De heer Weterings: U mag ook BvR eventueel het woord geven. Dan pak ik even de gegevens erbij.

De voorzitter: Heeft Beter voor Rijswijk de gegevens er al bij? Mijnheer Kruger, u heeft als eerste het woord.

De heer Kruger: Daar heb ik geen gegevens voor nodig verder. We hebben een brief gekregen van 5 december. Het was een soort Sinterklaascadeautje. Met de mededeling dat het, simpel gezegd, een financiële puinhoop is in het Museum Rijswijk. De afspraken die we eerder hebben gemaakt, dat waren strakke afspraken met betrekking tot de overname van de hypotheek tegen een lage rente, waarbij destijds afgesproken is dat ze de eerste jaren niets hoefden af te lossen. Ik vond dat een ideale manier, want zo kan ik geen huis kopen of een hypotheek krijgen. Maar verplichtingen die zijn aangegaan om in ieder geval wel die rente te betalen, dat zou dan hier vergeten zijn in Rijswijk om dat in rekening te brengen. Ik vind dat een heel raar iets. We hebben het nog steeds niet over een verjaring van vorderingen die we hebben ten opzichte van het museum. Die kosten zouden gewoon betaald moeten worden. En bovendien, ik zal het woord snurken niet in de mond nemen, maar dan is dat hier kennelijk vergeten. Maar ze hebben er ook een goedbetaalde registeraccountant. Die moet ook weten welke verplichtingen ze zijn aangegaan en wat ze moeten voldoen. Die heeft er kennelijk ook geen opmerking over gemaakt. Beter voor Rijswijk is van mening dat de rente die betaald moet worden over die jaren, die we nu gemakshalve maar lijken te gaan kwijtschelden, dat het gewoon totale onzin is. We hebben strenge afspraken gemaakt destijds. We zouden als raad periodiek worden geïnformeerd over de ontwikkelingen daarin. Er is één of twee keer een bijeenkomst geweest voor de raad. En daarna is dat een stille dood gestorven, want we horen er niets meer van afgelopen jaren. Er worden weer allerlei dingen aangegeven. We hebben corona, we zijn zielig en we hebben geen geld. Er is ook coronahulp geweest vanuit de overheid. Vorig jaar is er nog een pot geld verdeeld voor luxe naamborden op het museum, voor een hoop geld en voor het café wat eraan is. En er waren nog meer eisen die dan niet zijn ingewilligd. Wij vinden dat een hele vreemde zaak. Want u eindigt ook dat u inhoudelijk ziet dat het museum op de goede weg is. Waar blijkt dat dan

uit? Er wordt gehandeld in lijn van het toekomstperspectief dat ten tijde van de lening werd opgesteld. De realiteit geeft het tegendeel aan. En over een duidelijke identiteit van haar tentoonstellingsactiviteiten van papier. Daar hebben we hem weer. Biënnale, textiel en het lokaal erfgoed. Terwijl de fotovereniging, die daar altijd komt, mocht exposeren in het museum. Die is daar verjaagd. Die was niet meer welkom. Wij vinden het een hele vreemde manier. Afspraken dat een conservator zou met pensioen gaan en de ander zou een regeling hebben dat hij vervroegd met pensioen kon gaan, is ons wijsgemaakt. Ik heb begrepen, die loopt daar nog steeds rond na zoveel jaar. En dan denkt u wel heel erg makkelijk over het feit van, want we hebben de verwachting dat ze volgend jaar wel gaan betalen. Maar we hebben al zoveel verwachtingen gekregen. We hebben duidelijke afspraken gemaakt. Wat dat betreft vind ik het ongepast dat over dit stuk, waar we diverse avonden over hebben zitten praten, dat u daar zo lichtvaardig mee omgaat door te zeggen, laat die rente maar. Daar komt het op neer. We schenken jullie nog wat. En we zien wel hoe het verdere jaar loopt. En we hopen maar dat jullie volgend jaar wat gaan betalen. Zo zit de wereld niet in elkaar, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Mijnheer Weterings, alle papieren bij de hand gevonden?

De heer Weterings: Ready to go.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ook Rijswijks Belang maakt zich grote zorgen om het museum, want het is natuurlijk niet de eerste keer dat we het daarover hebben. Er is al een hele hoop forums al aan gewijd. Begon met een lening in 2018 van 751.000 euro. Daar zou dan netjes rente over worden betaald. Daar zijn afspraken over gemaakt. Nou schijnt de rente van 2019 tot en met 2023 niet te zijn gefactureerd. De vraag is van, hoe kan dat? En ook, waar is het gebleven? Je praat toch over een kleine 29.240 euro per jaar. En dan vinden wij het heel bijzonder, en dat bevreedt ons, dat ze ook voor 32 uur een financieel controller in dienst hebben. Wat heeft die man daar liggen doen de afgelopen jaren? Je hebt toch met elkaar een soort partnerschap. Als je afsprekt, we doen een groot gebaar of een grote lening, dan ben ik wel van mening dat zo'n controller ook dit in de gaten moet hebben van, we hebben de rente nog niet aan de gemeente betaald. Waarom is het stil gebleven? En heeft de gemeente ook die vraag gesteld aan het museum van, mijnheer de controller, dat is best wel een ingesloten iets wat voor ons niet echt prettig is. Als we dan gaan naar de bedrijfsvoering, dan staan er 7 mensen op de payroll. 184 uur per week wordt daar betaald. Er is een aantal zzp'ers die er rondlopen tot 15 november en na 15 november. Goed om te horen, 27 vrijwilligers. Dan kom je toch altijd weer uit op die hoge personeelskosten van 437.000 euro en 437.266 euro. En er staat ook in het jaarverslag, overige bedrijfslasten van ruim 171.000 euro. Dan vraag ik aan de wethouder, als u het jaarverslag heeft gelezen, vraagt u zich dan niet af wat dan die overige bedrijfslasten zijn op dat moment? Staat niet omschreven in uw jaarverslag. Dan de klap op de vuurpijl, de volledige personeelskosten worden volledig gesubsidieerd door de gemeente Rijswijk. 434 euro en nog een beetje. En ook nog eens een keer een eenmalige steun dat jaar voor steun voor vernieuwing in de cultuur, ruim 52.000 euro. En voorzitter, ik wilde zeggen, het museum is goed op weg. Maar als u ook in het jaarverslag leest van dit museum, ze hebben schulden aan banken, 46.000 euro. Ze hebben schulden aan crediteuren, 54.000 euro. Ze hebben belastingpremies schulden, 12.000 euro. En overige schulden, wat overigens niet omschreven staat, 128.000 euro. Staat gewoon in het jaarverslag. Is openbaar. Ik doe hier geen geheime informatie delen. Staat gewoon in het jaarverslag. Als u dan zegt, ze zijn goed bezig. Wij maken ons zorgen. Natuurlijk is er een omzet van 295.000 euro, maar dat kan nooit opgaan naar die subsidies en al die mensen die daar werken, om zo vrolijk door te gaan. En dan kan je zeggen, maar ze hebben hoogstwaarschijnlijk wel nog een eigen vermogen. Ruim 380.000 euro in de min is het eigen

vermogen. Welke positieve vibe ziet u in dit museum? Ik zie hem niet. Ik hoor hem graag van de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan geef ik het woord aan mijnheer Loof.

De heer Loof: Voorzitter, dank. Dank voor het woord. Dank aan de wethouder voor de informatie. Nu even zonder de hele boekhouding uiteen hier te willen stallen en de hele geschiedenis. Een paar korte vragen. Wat is de precieze stand van zaken over de terugbetaling? Zit de wethouder er bovenop en op welke manier? Wordt er ook nagedacht over een back-uk, wanneer er weer niet op tijd wordt betaald? Wat gaat de wethouder dan doen? En wordt er dan uiteindelijk ook eventueel nagedacht, wat we niet hopen natuurlijk, aan een eventuele sluiting dan, als het nog een keertje plaats gaat vinden of misschien zelfs langer? Tot zover mijn vragen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank. We hebben, zoals volgens mij daarnet al door meerdere mensen is genoemd, die lening in 2018 vergeven van zevenen halve ton. Dat is best wat. Op twee voorwaarden. Eén, ze zouden dat nieuwe verbeterplan moeten schrijven. En twee, ze zouden meer inzicht in de financiën moeten geven. En dan maak ik me toch best wel zorgen als ze in het tweede aflossingsjaar het dan niet terug kunnen betalen. En dat geeft ook, wat ons betreft, weinig vertrouwen in het vervolg van het terugbetalen van die lening. En dan als je naar de redenen kijkt dat het niet kan worden terugbetaald, dan wordt er eerst corona gezegd. Daar kunnen wij in meegaan, want dat is voor ieder bedrijf en iedere organisatie, zeker in de cultuur, heel lastig geweest in die periode. Gaat hier niemand ontkennen. Maar de overige redenen die worden genoemd, dat zijn loonsverhoging, omwille van de cao, kostenstijgingen door de energiecrisis en de inflatie. En dat zijn stuk voor stuk, denk ik, toch structurele kosten die dat met zich mee gaat brengen, die ook in de toekomst parten gaan spelen. En dan kan ik me wel vinden in de kritische vragen die bijvoorbeeld de VVD, maar ook Beter voor Rijswijk hierzo stellen van, is dat dan voor de toekomst nog wel zo'n strak plan om op dezelfde manier door te gaan? Ook vanuit onze kant de vragen van, hebben wij nog vertrouwen of heeft het college nog vertrouwen in het correct en tijdig aflossen van deze lening? En welke maatregelen zijn er dan nu getroffen door het museum om de komende jaren wel die lening af te kunnen lossen? En zeker ook nog misschien een derde vraag. Welke stappen hebben wij als Rijswijk ondernomen om met ze in gesprek te gaan over die toekomst van het museum en over de toekomst van die financiële zekerheid die ze hebben? En daarbij wil ik het voor de eerste termijn even laten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan zag ik mevrouw Van Maarseveen als eerste. Mevrouw Van Maarseveen, u heeft het woord.

Mevrouw Van Maarseveen: Dank u wel, voorzitter. Er zijn al een heleboel vragen gesteld. Waar ik ook nog wel nieuwsgierig naar ben, in navolging van de vraag van mijnheer Weterings, de controller heeft niet opgemerkt dat de rente niet is gefactureerd aan het museum. Maar hoe is dat vanuit de gemeente gegaan? Waarom is dat niet eerder opgemerkt? Het is van 2019 tot 2022. Dat is vier jaar. Vind ik best lang. En ik begrijp dat u zich niet kunt bemoeien met de bedrijfsvoering van het museum, maar wellicht kunnen zij u vaker informeren over de voortgang met betrekking tot de activiteiten voor extra sponsoring en fondsen en de financiële situatie. En ik vroeg me af, heeft het museum nog andere creatieve plannen om extra geld binnen te halen, naast de sponsoring en fondsenwerving. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Maarseveen. Mevrouw Van Schie.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. We hebben al heel wat gehoord. We vinden het wel belangrijk dat het museum er is, maar niet tegen iedere prijs natuurlijk. Bekend is dat musea het over het algemeen niet makkelijk hebben. Misschien een uitzondering voor het Rijksmuseum, maar daar zijn wij niet groot genoeg voor. Ook dat ons museum het moeilijk heeft, is niet vreemd. Uit het stuk wat voorligt, blijkt dat het museum in principe dat wat ze moeten betalen aan de gemeente, aan rente en aflossing, dat gaat lukken, door middel van de afspraken die er zijn gemaakt. Wat me wel een beetje zorgen baart, is wat mijnheer Weterings vertelt over de andere schulden die ze nog hebben. Mij lijkt die schuldenlast best hoog. En de vraag die ik ook heb eigenlijk in navolging van de eerdere vragen die gesteld zijn, is dit nog een levensvatbare organisatie of moet daar toch dieper naar gekeken worden? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Er is al heel veel gezegd. Ik zal het kort houden. We vinden dat het museum heel belangrijk is voor de plek die zij vervult in de Rijswijkse samenleving. Dat was een van de onderdelen in het verbeterplan, die ook heel belangrijk is, inclusief het ook aansluiting vinden bij ondernemers, Rijswijk, basisscholen. We hebben het daar natuurlijk weleens over gehad, maar ik hoor graag nog of ze inderdaad op zoek zijn naar die aansluiting. Daar ook de financiering uit kunnen halen. En of ze ook bereid zijn om innovatievere wegen te bewandelen. We snappen heel goed dat gratis aan een club in Rijswijk geven niet de doelstelling van het museum kan zijn. Dat helpt hun financiële positie ook niet verder. Maar de connectie met Rijswijk, die blijven wij zien. En die binding moet er echt zijn. Dat is ook waarom we er als gemeente geld voor over hebben. En over het geld zijn al heel veel vragen gesteld. Dat zijn zorgen die wij regelmatig en vaker hebben geuit. Ook als voorwaarde hebben gesteld aan het geven van de lening en het onderpand. En we maken ons dan met name zorgen over de financiële huishouding. We hebben het daar in de Auditcommissie ook regelmatig over gehad. Maar eigenlijk aan twee kanten. Want als het museum... Had het ook op moeten vallen dat het geld niet betaalt. En ik maak me altijd zorgen als aan twee kanten het financieel misgaat, want dan krijg je echt de grootste problemen. En dan weet ik dat wij niet over de bedrijfsvoering van het museum gaan en alleen onze eigen bedrijfsvoering een stuk kunnen verbeteren, maar dan zoek ik inderdaad wel samen met mijn collega's naar meer zekerheid en duidelijkheid. Want als raad kunnen wij dat nergens controleren of zien. En dat zou ook niet nodig hoeven en moeten zijn. En ik hoor graag welke acties er genomen worden. Dat mag ook bij de begroting of op een ander moment. Maar we verwachten daar echt wel meer actie. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik even het Forum rond. Dan ga ik het woord geven aan wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. De brief die gestuurd is. Begin eventjes toch het algemeen verhaal over het museum. Ik heb absoluut, werd door meerdere partijen gevraagd, meerdere fracties, vertrouwen in het museum en in de lijn die ze hebben uitgezet. Het museum heeft een programmering opgezet met, inderdaad zoals al gezegd werd door de heer Weterings, de erfgoedtentoonstellingen en de biënnales. Dat is een combinatie die goed werkt. Waar veel mensen op afkomen. En het museum is dan ook, in tegenstelling tot best wel veel andere kleine lokale musea, qua bezoekersaantallen weer op een precorona aantal. Dat geeft mij ook vertrouwen richting de toekomst dat dat uitgebreid kan worden. Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat ik nu met een brief kom die minder positief is. Ik wil daar wel een kanttekening bij zetten. Het is absoluut niet zo dat dit een schenking is. Het is ook niet zo dat wij de rente niet terug gaan vorderen. Zoals ook in de RIB staat uitgeschreven, is dat wij een betalingsregeling met het museum voor die aantal jaren hebben opgezet en dat dat ook keurig we de verwachting hebben dat dat terugbetaald wordt. We hebben de rente wel in rekening gebracht in 2018. Het eerste jaar dat de rente betaald moest

worden. En voor 2019. En uiteindelijk is dat in de drie jaren daarna... Ik ben het helemaal met u eens, het is slordig. Het is door de gemeente niet structureel vastgelegd in de afspraken of in ieder geval niet financieel. Die factuur is niet verzonden. En tegelijkertijd is door het museum ook niet een belletje gaan rinkelen, ik mis facturen over de rente. Dat is aan beide kanten erg... Je kunt er van alles over zeggen, maar is gewoon niet goed gegaan. Is gewoon slordigheid. Sorry?

De voorzitter: Mijnheer Kruger, in de tweede termijn alstublieft interrumpen. Wethouder, gaat u verder.

De heer Wit: Zoals in de brief ook staat, is dat wij voor de... De rentebetaling wordt een regeling voor getroffen met de gemeente. We verwachten dat het terugbetaald wordt. De terugbetaling van de lening dit jaar, of afgelopen jaar moet ik zeggen, die kan het museum niet voldoen. Er is binnen het totaal te lenen bedrag, binnen het bedrag en binnen de aantal aflossingen, ruimte om dat zonder financiële gevolgen voor de gemeente om dat een jaartje verder door te trekken. Dat staat ook gewoon binnen de afspraken. En daarmee verwachten wij ook gewoon dat volgend jaar die aflossing op een normale manier weer wordt opgepakt. Vind ik dat zorgwekkend? Ja, want we zitten in het vierde jaar na de lening verstrekking en momenteel kan de aflossing niet voldaan worden. Daar ben ik ook absoluut niet blij mee. Ik heb ook aangedrongen in het voortraject hiernaartoe om in ieder geval die aflossing wel te voldoen. Als het geld er niet is, dan kan ik op dat moment ook niet eisen van ze dat ze dat wel doen. De regeling die we nu hebben getroffen, die gaat ervan uit dat we vanaf 2024 wel weer gewoon de aflossing krijgen. Het probleem wat ook in de brief staat, is dat het museum is voor een groot deel afhankelijk bij projecten en bij tentoonstellingen van subsidies van derde partijen. Een aantal grote subsidies die al jarenlang aangevraagd worden en die dit jaar ook weer aangevraagd was, is om moverende redenen niet toegekend. Dat betekent dat je meteen in een gat valt. Is dat kwetsbaar? Ja, want als één wegvalt, dan heb je meteen een groot gat. Dat is kwetsbaar. We hebben ook aan het museum dringend verzocht om ervoor te zorgen dat je op tijd, ook richting de komende jaren, die subsidies op een goede manier aanvraagt. En onlangs ook contact gehad met het Kunstgebouw, een provinciale organisatie die heel goed zit in het aanvragen van subsidies, die daar ook adviezen over verstrekt en organisaties kan helpen. En die gaan we ook zeker in contact brengen met het museum om die stap daar te zetten. Er werden algemeen vragen gesteld over wat het museum doet om de financiële positie op andere manieren te versterken. Er zijn verschillende dingen die daarin gebeuren. Vrienden van het Museum is opgezet. Er wordt contact gezocht inderdaad met lokale ondernemers. Er is momenteel een café waar redelijk gebruik van gemaakt wordt. Kan beter, ben ik absoluut met u eens. De winkel draait goed. U zou het een keer moeten proberen. Ik heb er al een aantal keren cadeautjes voor vrienden gekocht. Zijn echt leuke dingen die daar verkocht geworden. Maar nu ga ik een promotiepraatje houden voor de winkel en het gaat hier om het museum. Dat is een combinatie die wat ons betreft, wat de gemeente betreft, maar zeker ook mij als wethouder het vertrouwen geeft dat we richting de toekomst de goede kant op gaan. Ik ga eventjes de vragen langslopen wat er verder nog gevraagd is. Nogmaals, de rente wordt wel teruggevorderd. Wordt niet kwijtscholden. Er wordt iets gezegd over de fotovereniging. Sorry, maar ik ga niet echt weer in op afspraken en over keuzes die in het verleden gemaakt zijn. Die keuze is gemaakt. U weet dat heel goed dat die keus toen door de raad ook ondersteund is richting een totale eigenlijk een soort van beleidsverandering van het museum. Dat werkt nu goed, met de inhoudelijke programmatuur die ze nu hebben. Ik, nogmaals, daar ga ik niet over oordelen hoe dat gaat. Conservator hebben we het over gehad. Conservator die werd gevraagd. Die gaat dit jaar met pensioen. Ik ga de heer Kwakernaak ernstig missen. Zeer gedreven persoon voor het museum. Rijswijks Belang, facturen niet ontvangen. Slordig. Klopt inderdaad, is slordig. Ben ik ook al op ingegaan. Het totale schuldenplaatje wat u schetst, dat herken ik ook niet zo heel erg. Er zijn natuurlijk wel bedrijfsvoeringlasten. Logischerwijs, een museum heeft ook bedrijfsvoeringlasten. Er

zijn verzekeringen die aangevraagd moeten worden. Er zijn onderhoudscontracten met ketel, alle installaties, al dat soort dingen, die moeten ook gewoon betaald worden. Als je kijkt naar de totale begroting, dan zitten daar ook allerlei kosten in die niet direct huisvestingskosten zijn. Ik denk dat dat duidelijk is. Even kijken. VVD heeft nog een aantal vragen gesteld. De status van de terugbetaling heb ik het denk ik net duidelijk over gehad. Die verwachten wij gewoon dat die vanaf komend jaar keurig gaat lopen. Is er een back-up, vraagt u? Is er een back-up? De gesprekken die ik samen met de ambtenaren de komende tijd met het museum ga voeren over meer bestendigheid en wellicht kijken hoe we elkaar kunnen versterken, niet financieel, maar wel met kennis om toch stappen te zetten richting een beter financieel plaatje, die gaan we zeker voeren. Het museum is daar druk mee bezig. Zien ook de ernst er wel van in. Ik moet ook zeggen, we hebben gewoon een aanvraag gehad van het museum voor de subsidie om die op te hogen om marketing toe te voegen. Gezien de financiële situatie van de gemeente hebben we dat niet gedaan. Dat begrijpt u ook. Maar het is wel iets waar ze in hun vrijwilligersnetwerk naar moeten gaan zoeken om daar meer kracht in te zetten. Dat hebben we ook allemaal met het museum besproken. Even kijken hoor. Wij. vraagt naar het totale plaatje. Loonsverhoging in cao, de kosten die stijgen. Die kostenstijgingen kunnen inderdaad structureel zijn. Dat merken wij bij alle instanties, alle organisaties, alle verenigingen in Rijswijk die we hebben. Of het over sport gaat of over cultuur, een cao is niet eenmalig. Die zijn structureel. Dat betekent ook dat een subsidieaanvraag voor al die verenigingen en al die culturele instellingen in de toekomst hoger kan worden. En wij verwachten ook, als je kijkt naar een cao, bijvoorbeeld van allerlei organisaties, dat daar wellicht een vereffening in komt in de toekomst vanuit het Gemeentefonds. Maar ook dat is iets waar we geen grip op hebben. Ik denk dat u dat zelf ook wel ziet. Kunnen we nog in gesprek, vraagt u ook, als raad? In eerste instantie ga ik in gesprek met het museum, om daar op een goede manier te kijken naar de toekomst. Nogmaals, met de toezeggingen en met de begroting voor het komende jaar en het programma wat er aankomt heb ik er vertrouwen in dat het goed komt en dat wij gewoon een normaal jaar gaan lopen met een goede hoeveelheid bezoekers, doorzettende lijn die we de afgelopen jaren ondanks corona toch ook gezien hebben. GroenLinks vraagt over de controller. Gemeente heeft dat niet gezien. Dat klopt inderdaad. Ik denk dat ik daar duidelijk over ben geweest dat dat aan beide kanten niet goed is gegaan. Voortgang over sponsoring. We hadden er inderdaad Vrienden van Rijswijk, bedrijven betrokken, betrekken van de winkeliersvereniging. Kijken hoe we dat op een goede manier kunnen combineren. Ik ga even kijken, want daar had ik ook nog wat input over gekregen. En had ik nog een vraag ook van D66 over de maatschappelijke kant. Hoe betrekken we Rijswijk bij het museum? De scholen bezoeken Rijswijk zeer goed. Negentig procent van de Rijswijkse basisscholen gaat naar het museum. Dat is al iets positiefs. Het Rijswijks Museum gaat ook naar het museum. En we zien ook steeds meer scholen van buiten Rijswijk naar het museum gaan. Is natuurlijk ook een positieve ontwikkeling. Binnen het programma Cultuureducatie met Kwaliteit heeft ook Trias nu een samenwerking met het museum opgezet. Dat is een beeldende leerlijn. Verder hebben we contact ook met de Werkgroep Monumentendag over deelname. Het museum organiseert dit jaar ook het Cultuurcafé. Dat is een café voor het culturele veld. Dit is voor ons heel belangrijk, omdat we ook zien dat daar kruisbestuiving in plaats vindt tijdens het Cultuurcafé. Mensen die elkaar weten te vinden en die initiatieven ontwikkelen. Even kijken hoor. Wat hebben we nog meer? Ik denk dat ik daar het meeste wel over gezegd heb. De vraag in het algemeen, is de organisatie levensvatbaar? Wat mij betreft wel. Zoals wij naar de toekomst kijken, is het levensvatbaar, is het kritiek? Laten we het zo zeggen, maak ik me zorgen? Ja, ik maak me wel zorgen. Ik denk dat het financiële beeld niet zo is dat ik juichend door de stad ren, we doen het goed. Nee. Maar ik zie wel vertrouwen naar de toekomst toe binnen de organisatie van het museum en binnen de getallen, de bezoekers die we momenteel zien. Even kijken hoor. Connectie met Rijswijk. Actie richting museum heb ik denk net ook al besproken. Bezoekersaantallen. Ik heb

heel veel gezegd. Ongetwijfeld heb ik nog een paar vragen gemist. Dat hoor ik dan wel in tweede termijn, voorzitter.

De voorzitter: Zeker, wethouder Wit. Ik ga hetzelfde rondje nog heel even af. Bedankt voor de beantwoording in eerste termijn. Geef ik eerst het woord aan mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen, vertrouwen is goed, maar ik denk dat betalen beter is. In het bedrijfsleven adviseer ik vaak dubieuze bedrijven, dubieuze klanten om daar een kredietverzekering op af te sluiten, dat die dan zou inspringen als het bedrijf niet aan zijn verplichtingen voldeed. Ik denk dat uw museum daar een dergelijke... Een verzekeraar gaat dat absoluut niet dekken. En ik heb eigenlijk de wethouder middelen daar niet over gehoord, wat de wethouder vindt dat er gewoon financiële, duidelijke afspraken niet zijn nagekomen. En niet dat van, we hebben corona gehad. Je hoort zulke omstandigheden. Iedereen moet betalen. De burger moet ook zijn belasting betalen. En ik vind ook dat een museum aan zijn verplichtingen moet voldoen, op basis van de met de raad gemaakte afspraken. Ik heb ook gevraagd, dat is ook ons destijds beloofd, dat de directeur van het museum heeft ons beloofd ons periodiek te informeren over de gang van zaken, hoe dat zich ontwikkelt. Er zijn twee bijeenkomsten geweest, geloof ik, in totaal. En toen hebben we er nooit meer wat van gehoord. Wilde ik ook graag weten, waarom niet? Dan hadden we wellicht veel eerder signalen kunnen krijgen. Ik heb al tijdens de begrotingsbehandeling daar vragen over gesteld. En toen zag ik alleen maar water branden dat er blijkbaar niks van bekend was. Nu blijkt het erger te zijn. Ik ben niet echt tevreden met de antwoorden die de wethouder geeft. Het is een optelsom van goede voornemens. Ik wil het nog zien dat volgend jaar op een brave manier de rente is betaald over de afgelopen jaren. En op een fatsoenlijke manier, zoals afgesproken, de aflossingen. En dan zullen ze in hun eigen vlees moeten gaan snijden om daar de bezuinigingen toe te passen en daar te denken aan de kosten. En ik vind dat van belang. En er zijn eigenlijk in tweede termijn nauwelijks vragen meer, maar dat zijn toch wat opmerkingen die ik dan nog even de behoefte heb om hier te maken.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Ik heb een aantal vragen gehoord inderdaad. En voor de rest een mening. Mijnheer Weterings voor een tweede termijn?

De heer Weterings: Zeker, voorzitter. Voorzitter, ik heb al in de eerste termijn de cijfers benoemd van de lopende schulden, buiten die van de gemeente Rijswijk. Ik kan ze herhalen. Schulden aan banken 46.000 euro. Crediteuren 44.000. Belastingpremies 12.000. Overige schulden, die ook in het jaarverslag staan omschreven, 128.000 euro. Een negatief vermogen van 380.000 euro. Ik heb u aangegeven, op dit moment staan er 7 mensen op de payroll, 184 uur per week. En ze huren zelfs nog een keer extra zzp'ers in tot 15 november en na 15 november. Dat staat allemaal in het jaarverslag. Zou u niet eens een keer dan ook met het museum het gesprek aangaan van, je kan allerlei dingen wel willen en uitvoeren, maar we hebben gewoon de centjes er niet voor. En toch kun je gaan denken om de flinke subsidie van 434.000 euro toch een keer te gaan verlagen, want dan moeten ze ook gewoon snijden in het eigen vlees. En zolang er ook niet wordt gesneden in het eigen vlees, zullen ze deze schulden houden. En wij, maar denk ik elke werkgever die zijn schuld niet kan betalen, gaat ook mensen ontslaan. Hoe lullig het ook klinkt. Je moet op een gegeven moment wel een keer stappen maken. En nogmaals, ik gun iedereen zijn baan, iedereen zijn werk, maar het is al jarenlang een probleem. En het wordt er ook echt niet beter op. En mijn collega Koegler geeft net aan, als je kijkt naar de vlottende activa ten opzichte van vreemd kort vermogen, komt het uit op 0,63. Dat is ook niet goed. Dank u wel. Moet boven de 1 zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mijnheer Loof, voor de tweede termijn. Aan u het woord.

De heer Loof: Dank, voorzitter. En ook dank aan de wethouder voor de beantwoording. Sorry, even een binnenpretje.

De voorzitter: Zullen we even schorsen om te lachen, of niet? Leuk joh.

De heer Loof: Voorzitter, de wethouder geeft aan dat er op dit moment initiatieven zijn, zoals dat Vrienden van het Museumcafé, het winkeltje. Maar dat zijn bestaande initiatieven. Kan er niet wat meer? Welke plannen worden er gemaakt, kijkend naar de toekomst? We kunnen niet alleen blijven bouwen op deze drie voorbeelden, die prima voorbeelden zijn, maar wat kan er meer worden gedaan? Zijn er bijvoorbeeld ook overleggen met andere musea, bijvoorbeeld in Voorburg, voor gezamenlijke administratie, marketing, noem maar op, krachten te bundelen in de regio? Daarnaast geeft de wethouder aan dat de back-up, waar wij om vroegen, die wordt eigenlijk omschreven als, we gaan praten met het museum. Dat is natuurlijk altijd prima. Maar wat is de wethouder bereid om in het ergste geval te doen, als er weer niet betaald gaat worden? Hoever wil de wethouder gaan om, ondanks zijn positieve geluiden, als het eventueel toch weer misgaat? Hoever wil de wethouder dan gaan om het museum overeind te houden? Dat wil ik graag duidelijk horen. Bij deze, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Dan gaan we naar mijnheer Van Dam voor uw tweede termijn.

De heer Van Dam: Bedankt, voor de beantwoording van de wethouder. Net als mijnheer Loof, er zijn een aantal verbeteringen, of in ieder geval nieuwe initiatieven vanuit het museum. De winkel, café. Ze zijn net allemaal genoemd. Ook nog een hogere subsidie die wordt aangevraagd, om de hogere lasten te kunnen dekken. Zijn we denk ik ook blij mee. Er worden gesprekken straks nog gevoerd met het museum en de gemeente om te kijken waar misschien nog meer verbeteringen in kunnen komen. Dat is denk ik ook positief. Maar mij kan toch niet eraan onttrekken dat die winkel en zo allemaal bestaande initiatieven waren. En die ook volgens mij afgelopen jaar mee hebben geteld in de huidige begroting. En daarmee ook nog onderdeel zijn van het huidige tekort. Dat is niet genoeg. En net als de VVD zou ik dan toch wel kijken of er nog iets meer kan. Want als we zo doorgaan, dan krijgen we volgend jaar eenzelfde discussie, gok ik. Wij zijn ook nog heel even de stukken ingedoken. En ik heb nog een vervolgvraag. En misschien kunt u dat meenemen in de gesprekken. Want als je kijkt naar het museum in Voorburg, wat net ook al werd genoemd, en het museum in Rijswijk, dan zijn dat twee musea die nagenoeg dezelfde subsidie krijgen. Allebei 4,5 ton. Ook nagenoeg zelfde grootte van het museum. Voorburg doet het met 3,4 fte en wij doen het met 3,9 fte. Alleen ons salarishuis is bijna 2 keer zo groot als dat van Voorburg. Onze is 4,3 ton en dat van Voorburg is 2,7. Terwijl we niet eens zoveel meer mensen hebben, alleen maar 0,5 fte meer. Als je het aan mij vraagt, en ik ben geen boekhouder, maar ik weet dat er binnen de gemeente Rijswijk echt wel veel meer mensen zitten die daar veel meer verstand van hebben, zou je die lening best wel snel kunnen terugverdienen als je net even wat snijdt in dat salarishuis. Maar dit is een heel klein voorbeeldje dat ik als leek kan vinden in de begroting. En ik denk dat er nog veel meer mogelijkheden zijn, maar die hoor ik nu niet. Ik zou dat graag in de tweede termijn van de wethouder horen of hij nog meer mogelijkheden ziet om toch volgend jaar ervoor te kunnen zorgen dat we die lening gewoon op onze rekening zien verschijnen. Ik wacht even het antwoord af.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan gaan we naar mevrouw Maarseveen. Wilt u een tweede termijn? Nee. Mevrouw Van Schie heeft een broodje. Dan vraag ik eerst mevrouw Woudstra. Wil tu een tweede termijn? Ja. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Ja, kort. Ik snap alle vragen van mijn collega's. En ik heb ze zelf ook. Alleen wil ik er ook voor waken dat wij niet de bedrijfsvoering van het museum nu in handen van de wethouder

gaan leggen. Volgens mij kan hij inderdaad heel veel vragen. En dan is de opdracht aan het museum om te zorgen dat ze beter financieel ervoor komen te staan heel erg duidelijk. Ik denk dat het ook goed is als er wordt gekeken met het museum, wat is daar dan voor nodig en waar kan de gemeente bij helpen? En dan niet in geld, want daar hadden we zelf ook niet zoveel van en al genoeg van beschikbaar gesteld, ook als het aan ons ligt. Ik ben ook heel benieuwd naar de antwoorden op de vragen, en dan? En ik denk dat het belangrijk is dat die steun in de Rijswijkse samenleving er blijft. Er is al wat over aangegeven. De initiatieven zijn we heel blij mee. Ook heel fijn om te horen dat er zoveel scholen naartoe gaan en dat echt die verbinding met Rijswijk wordt gezocht. En wel belangrijk dat die openstelling er blijft, maar dat er ook echt financieel wat gebeurt. En ik had niet antwoord gehoord op de vraag wat wij aan onze kant gaan doen bij de gemeente om... Gaan we twee keer per jaar controleren? Gaan we er iets anders op zetten? Wat gebeurt er aan de gemeentekant om dat te verbeteren? En net zoals ik zei, daar mag ook later op teruggekomen worden als dat nu niet kan of dat dat even uitgezocht moet worden en/of overlegd moet worden met de wethouder financiën. Maar we zien daar wel een wat duidelijker financieel beleid vanuit de gemeente op. Zullen we nog misschien een keer op terugkomen in de breedte.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik toch mevrouw Van Schie aan of ze nog een tweede termijn wil? U heeft het woord.

Mevrouw Van Schie: Heel kort hoor, mijnheer de voorzitter, want ik heb mijn broodje al laten wachten. Eigenlijk heb ik ook niet zo heel veel meer toe te voegen aan wat al gezegd is. En ik heb zelf ook al gezegd dat wij het museum heel belangrijk vinden voor Rijswijk en dat musea het helaas altijd moeilijk hebben. Maar deze financiële situatie baart ook het CDA wel zorgen. En we staan dan ook achter de vraag van, wat kan er nog meer? En ook achter wat met name mijn collega zei, ik weet niet of je binnenpretje daarover ging, maar inderdaad, hoelang nog en hoever nog? Dat was het, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan kijk ik heel kort naar de fracties die niks... Misschien in tweede termijn. Dan geef ik het woord aan wethouder Wit, voor uw tweede termijn.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Rijswijk gaf eigenlijk aan, wat zorgen nog wel. Sterke zorgen nog steeds. Het idee dat het niet goed gaat. Geen vertrouwen. Ik heb het vertrouwen wel. Ik heb ook geen reden om daaraan te twijfelen, gezien de cijfers die er voor de begroting en de prognose voor de komende jaren aan komen. Ik kan ook niet anders dan daar vertrouwen in hebben, gezien het feit dat we inhoudelijk het museum ondersteunen als het gaat om het programma wat ze draaien. Ik blijf daar ook gewoon achter staan. Ik wil wel nog zeggen, wat ook al in het verleden door mijn voorgangers is gezegd, wij informeren de raad als college. En het is niet zo dat het museum hier moet komen om de raad te informeren over de verdere stappen in de toekomst of over hoe het gaat. Dat heeft mevrouw Besteman in het verleden, wethouder Besteman, ook al meerdere keren aangegeven. Als college informeren we u over de voortgang. En ik denk dat dat ook op deze wijze zo door moet gaan.

De heer Kruger: Interruptie, voorzitter.

De voorzitter: U heeft het woord, mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Of ik ben achterlijk, maar we hebben toch duidelijk afgesproken dat de raad vanuit het museum permanent zou worden geïnformeerd over de ontwikkelingen daar. Daar zijn twee bijeenkomsten van geweest en daarna werd het volledig stil. Men vond het blijkbaar niet meer nodig. En daar blijft u in ieder geval de pinautomaat spelen. Ik vind dat toch een beetje triest.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Wethouder Wit, vervolg uw tweede termijn.

De heer Wit: Dank. Even kijken hoor. Ik heb verder geen vragen gehoord van Rijswijks Belang, behalve een opsomming van de activa en een gedeelte van hoe de balans erbij staat en hoe de jaarcijfers erbij staan. Ik ga nu niet en ik heb ook de cijfers niet allemaal onderbouwd hier hoe dat er exact in zit. Als u daar vragen over heeft, dan raad ik u toch echt aan om daar ambtelijke bijstand over te zoeken. Ik heb nu geen behoefte om exact in detail in te gaan op... Dat is ook niet de inhoud van deze raadsinformatiebrief.

De voorzitter: Wethouder Wit, u heeft een interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, waar baseert dan de wethouder het vertrouwen op als er tienduizenden euro schuld zijn, ook bij andere partners, alleen maar in de gemeente Rijswijk. Belastingen, crediteuren, schulden aan banken, overige schulden en nog een, zal ik maar zeggen, negatief vermogen van 380.000 euro. Hoe gaat volgens uw denkwijze het museum dat inlopen de komende jaren? Ze hebben tienduizenden euro's schuld. U staat misschien achter in de rij om als eerste een paar euro te kunnen ontvangen. Kijk even naar het laatste jaarverslag van het museum. Die staat nu ook gewoon online. Kijk eens naar de lopende schulden en, zal ik maar zeggen, het eigen vermogen wat ze hebben. En zoals ik al zei, u geeft aan, daar zit ook wel onderhoud in. Het onderhoud staat apart. Dat is nog het ergste juist. Dat zit er niet eens in. Wordt nog apart benoemd. Even uw reflectie op alle schulden die er al zijn en waar u het vertrouwen vandaan haalt dat al deze mensen en ook de gemeente Rijswijk hun geld nog een keer terugkrijgen? Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat uw vraag duidelijk is, mijnheer Weterings. Wethouder Wit.

De heer Wit: Dank u wel, voorzitter. Nogmaals, ik heb vertrouwen in hoe het museum momenteel het programma voor de komende jaren opzet en ook in de begroting die er aan ons gepresenteerd wordt. En ik ga nu echt niet in op detail op de begroting en ook niet op de jaarcijfers en niet op de schuldenlast van het museum. Nogmaals, als u daar vragen over heeft, ga ik u echt vragen om dat via ambtelijke wijze dan...

De voorzitter: Uw tweede interruptie, mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Misschien een hele gekke vraag, waar zit u juist over te praten? Hoe gaat u in op de cijfers die er in het algemeen in de openbaarheid staan? Daar zit u hier toch juist voor om daarover te praten, over de schulden?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wethouder Wit, vervolg uw tweede termijn.

De heer Wit: Voorzitter, bij mijn weten staat er een raadsinformatiebrief geagendeerd die gaat over het niet voldoen van een aflossing, waarin wij een voorstel hebben gedaan om dat op te lossen. Dat hebben we met hen op te lossen. En om in te gaan op de totale bedrijfsvoering of op de financiële uitgebreide situatie van het museum, als het gaat om de activa en de passiva, dat is niet onderdeel van dit. En daar heb ik ook gewoon de cijfers nu niet paraat. Die kunt u mij wel blijven vragen, maar ik heb ze niet paraat.

De voorzitter: Laatste interruptie van mijnheer Weterings.

De heer Weterings: Een optie tot snijden in eigen vlees, zou u daarover willen nadenken?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Wethouder Wit.

De heer Wit: Nogmaals, ik ga niet over de bedrijfsvoering van het museum. Op het moment dat wij serieus weer signalen zouden krijgen dat er problemen zijn bij het museum, weet het museum ook

dat ze daar correct ons over moeten informeren. Dan zullen we het gesprek weer voeren en zullen we ook kijken, en dan gaan we ook meteen in op de vraag van de VVD, hoever bent u bereid te gaan? Ik ga dan met het museum kijken wat de mogelijkheden zijn en wat we daar voor moeten doen om het museum wel overeind te houden. Want ik vind het nog steeds ontzettend belangrijk dat het museum overeind blijft. Maar ik ga nu niet vooruitlopen op situaties die wellicht helemaal niet aan de orde zijn. Er is een zorg. En die zorg deel ik met u. En daar proberen we op een goede manier uit te komen.

De voorzitter: Sorry, er is een interruptie van mijnheer Loof voor u.

De heer Loof: Dank, voorzitter. Het wordt een heel makkelijk antwoord, denk ik. Maar u loopt er niet om vooruit, maar denkt u er wel over na voor het geval dat het eventueel moet? Ik vraag niet dat u er te veel op vooruitloopt, maar ik wil niet dat we straks ineens in een situatie zitten dat u nog moet gaan bedenken, hoe moeten we dit eventueel aanpakken?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Loof. Wethouder Wit.

De heer Wit: Dat doen we inderdaad. Dank u wel. Even kijken hoor. De VVD vroeg ook meer gericht naar de toekomst. Die vraag werd door meerdere fracties gesteld. Hoe kijkt u naar innovatieve manieren om de financiële positie wellicht te versterken of om beter in de samenleving te staan? Wat het museum wel doet, is onderdeel zijn van de Kracht van Rijswijk. Waarin goed gecommuniceerd wordt en gekeken wordt, slimme dingen die bijvoorbeeld bij andere instanties binnen de Kracht van Rijswijk gebeuren, of die ook toepasbaar zijn op het museum. Eén ervan is die Vrienden van het Museum. Vrienden van de Schouwburg werkt heel goed. Ik heb ook gezegd, kijk goed naar hoe dat daar gaat. Wellicht is dat een goed model voor u ook. Daarnaast is er gestart met het organiseren van bijeenkomsten voor buurtbewoners en ook het MKB, om te kijken of er sponsoring mogelijk is vanuit die organisaties en vanuit de ondernemers in Rijswijk. Binnenkort staat het museum ook op de zeepkist bij de BBB, om zichzelf nog eens een keer goed te presenteren. Verhuur van onderdelen van het museum of de tuin, zoals ook genoemd werd, dat is ook iets wat al in het programma zit en wat ze ook proberen. Dat gebeurt ook. Maar dat zou wellicht sterker uitgevoerd kunnen worden. Maar dat moet allemaal wel binnen die toch wat beperkte formatie van het museum. Het Cultuurcafé heb ik net al even genoemd. Even kijken hoor. Wij. Rijswijk geeft aan, vergelijk het met Voorburg. Ik zou met alle plezier het een keer wil vergelijken, maar ik heb geen idee hoe het in Voorburg geregeld is. Ik weet niet wat voor mensen er werken en wat die betaald krijgen. Wellicht zijn het hele jonge mensen. We weten ook dat heer Kwakernaak, onze conservator, met pensioen gaat. Dat geeft ook weer een klein beetje lucht uiteindelijk. Moet wel een nieuwe conservator terugkomen. Dat begrijpt u. Een museum zonder conservator, dat is ook niet echt een goede...

De voorzitter: Er is een tweede interruptie van mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Voorzitter, het schiet me te binnen dat destijds bij die lening is afgesproken dat de conservatorwerkzaamheden zouden overgenomen worden door de directeur. En dan moet u maar eens de oude stukken opnemen. Maar nou hoor ik dat er weer een nieuwe kennelijk wordt aangenomen.

De voorzitter: Wethouder Wit vervolgt zijn tweede termijn.

De heer Wit: U kunt mij een hele hoop vertellen. Ik ken die afspraak niet. Is mij ook niks van bekend. Als dat wel zo is, dan zullen we kijken hoe we dat kunnen invullen. Ik zal erachteraan gaan om te

kijken of die afspraak daadwerkelijk bestaat. D66, wat gaan we nog aan de andere kant doen om te verbeteren? Heb ik net al een aantal dingen over aangegeven.

De voorzitter: U heeft een interruptie, wethouder, van mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: In ieder geval bedankt voor de antwoorden. En ik snap dat u de gegevens van Voorburg niet nu zo snel voor u heeft. Eerder zei u van, we gaan hier niet het hebben over alle zaken van de gemeente en de hele financiële huishouding. Waar het ons denk ik wat meer om gaat als raad, is dat wij erkennen dat dat museum een hele belangrijke rol heeft in de Rijswijkse samenleving. Ik denk dat iedereen het toch wel ergens jammer zou vinden als dat zou verdwijnen, omdat ze hun lening straks niet kunnen betalen of in financieel zwaar weer komen. Dan apprecieer ik het dat u heel veel vertrouwen heeft in datzelfde museum. Maar vraag ik me af of u misschien kunt toezeggen dat we toch, eigenlijk al een afspraak die was gemaakt, die door de heer Kruger werd genoemd, dat we toch over een jaar nog een keer een financiële update zouden kunnen krijgen over de voortgang van die financiële situatie van het museum. Ook omdat we nu een conservator hebben die weggaat. Daarin nieuwe inzichten gaan krijgen. En ik zou het dan wel belangrijk vinden dat we dat dan nog een keer onder ogen kunnen zien, zodat wij ook als raad kunnen kijken of het inderdaad een beetje goed gaat.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Dan mevrouw Woudstra wil ook... Wilt u reageren op mijnheer Van Dam? Ja. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Hoe zou de heer Van Dam staan in het meenemen in de P&C-cyclus? Maar dan denk ik aan dat we ook op tijd over de subsidies en over andere uitstaande punten kunnen beschikken. Dat we dat inderdaad op die momenten, zoals ook gebruikelijk is in de P&C-cyclus, als extra informatie krijgen?

De voorzitter: Mijnheer Van Dam, wilt u reageren op mevrouw Woudstra?

De heer Van Dam: Als dat een voorstel is van de wethouder dan... Als hij dat voorstel zou willen doen, dan vind ik dat prima.

De voorzitter: Wethouder, vervolg uw tweede termijn.

De heer Wit: Wij publiceren natuurlijk jaarlijks de jaarcijfers van het museum. Dat in ieder geval. Wij krijgen wel vaker van het museum rapportages en liquiditeitsprognoses. Ik zal kijken of er een manier is om dat misschien vaker met u te delen, zodat we daar vaker naar kunnen kijken. Maar nogmaals, ik wil er echt wel voor waken dat we hier als een soort financiële waakhond elke keer ook in de bedrijfsvoering van het museum gaan zitten kijken hoe zij het per detail doen. Uiteindelijk gaat het om een jaarlijkse afrekening. Zij moeten hun lening voldoen. Ik heb er, nogmaals, vertrouwen in dat dat komend jaar gaat gebeuren. En vervolgens moeten ze ook de subsidie gewoon keurig een verantwoording over afleggen, conform de subsidieverordening. En dat is ook de cyclus die wij jaarlijks volgen. Maar nogmaals, ik zal kijken wat voor mogelijkheden daarin zijn, omdat wij vaker cijfers krijgen, omdat via een P&C-cyclus... In theorie zou dat kunnen. Maar ik waak er wel een beetje voor, nogmaals, dat we allerlei cijfers gaan geven waar allerlei conclusies aan verbonden worden. Die vervolgens, omdat een museumjaar er toch heel anders uitziet, kern zit altijd in de zomer weer, een hoop mensen die komen, dan zit je misschien in de halfjaar rapportage in juni weer op een heel ander niveau dan wat je twee maanden later hebt. Ik vind dat wel gevaarlijk om op die manier met u te delen, maar ik ben transparant. En wat kan, dat gaan we zeker doen. Even kijken. Wat heb ik verder nog? Ik denk dat ik de meeste dingen wel benoemd heb, in het algemeen. Ik krijg nog wel even door, het is nog die discussie over de conservator. Hij wordt vervangen in ieder geval door

iemand in deeltijd, zoals ik heb begrepen. En de controller komt in een ander dienstverband te werken bij het museum. Er wordt wel degelijk ook door het museum gekeken naar hun eigen formatie, wat ze op een efficiëntere, effectievere manier kunnen doen. Het is niet zo dat ze maar doorgaan op de manier waarop ze het doen. Zij weten ook dat financieel er uitdagingen zijn. Waar ze kunnen kijken binnen hun eigen organisatie om efficiënter te werken, zullen ze dat ook zeker niet nalaten. En daarbij laat ik het, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan heb ik nog een tweede interruptie van mijnheer Van Dam.

De heer Van Dam: Dank. Nog een vraag ter verduidelijking. U gaf aan dat u gaat praten met het museum, de komende weet ik veel wanneer. Maar wat is de richting van die gesprekken die u gaat voeren? Gaat het over deze afdracht of deze lening of zijn dat veel bredere gesprekken?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Dam. Wethouder Wit.

De heer Wit: Voorzitter, dat zijn veel bredere gesprekken. De afdracht van deze lening is natuurlijk onderdeel ervan. En het voorstel wat er nu voorligt of niet hier een voorstel, de oplossing die we nu aangeboden hebben aan het museum en die aangenomen is, dat is voor ons nu een voldongen feit. Zo gaan we het doen. Maar we zullen in de toekomst er heel duidelijk op blijven aandringen dat die aflossing van die lening belangrijk is en dat de terugbetaling van die rente, zoals ook door meerdere fracties genoemd wordt, ook keurig gedaan wordt. En nogmaals, ik heb vertrouwen in het museum.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Wit. Dan sluit ik agendapunt 9.

10. Vaststellen verslagen 16 januari 2024 en 3 oktober 2023

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 10. Dat is vaststellen verslagen 16 januari 2004 en 3 oktober, tijdje geleden, 2023. En vraag ik het Forum of dit akkoord is. Ik zie niemand met een vraag. Dan is hij hierbij akkoord. Voordat ik naar agendapunt 11 ga, voor de partijen Rijswijks Belang, D66 en Wij., de vragen aan mevrouw Bentvelzen zijn beantwoord voor het vragenuur. Dank u wel.

11. RIB 23-119 Kaderbrief begroting 2025

De voorzitter: Dan gaan we naar, sorry, uw scherm even verversen, dan komt de beantwoording erin te staan, agendapunt 11. RIB 23-119 Kaderbrief begroting 2025. Die is geagendeerd door het CDA, met steun van D66. Deze hebben alle twee al schriftelijke vragen ingestuurd. Dan mijn vraag als Forumvoorzitter, wilt u die nu beantwoord hebben of zou u die schriftelijk toe willen komen? Mevrouw Van Schie, u mag als eerst.

Mevrouw Van Schie: Als het kan, heel graag nu.

De voorzitter: Dan heeft u het woord.

Mevrouw Van Schie: Fantastisch. Ik hoef ze niet te herhalen, neem ik aan.

De voorzitter: Voor de kijkers thuis mag u ze gewoon kort herhalen.

Mevrouw Van Schie: Ik weet niet of de kijkers thuis het leuk vinden, maar dan kunnen ze in ieder geval even iets anders gaan doen.

De voorzitter: Zo erg is het toch niet? Heel slim om vast de vragen te sturen naar de wethouder, mevrouw Va Schie.

Mevrouw Van Schie: Even kijken hoor. Waar was ik gebleven? Ik zit nog bij het museum. Toen ik die brief de eerste keer las dacht ik, dat is een mooie brief. Toen ik de tweede keer die brief las dacht ik, wat moet ik doen als ik gemeenschappelijke regeling was? Wat zou ik dan moeten doen? Eigenlijk gaan een groot deel van de vragen daarover. En de eerste vraag is dan ook, in de Kaderbrief wordt niets concreets aangegeven over de tekorten voor de gemeenschappelijke regelingen. De vraag, kunnen ze dan wel met deze Kaderbrief uit de voeten dan? Dan de tweede vraag gaat over de beleidsmatige kaderstelling. Is die er? Want in de brief staat dat in ieder geval deze kaders niet gelden voor die beleidsmatige kaderstelling. Dan de derde vraag, hebben de gemeenschappelijke regelingen inderdaad de volledige vrijheid om die ombuigingen zelf in te vullen of wordt dat nog aan de raden voorgelegd? En dan de vierde vraag, wordt de inflatie van 2025 nu wel of niet opgenomen in die financiering van de gemeenschappelijke regelingen? Vijf, is bij het achterwege laten van de aanpassing van die materiële en loonkosten inflatie stilgestaan bij het effect daarvan op de personeelsvoorziening? Als het gaat over de cao, daar hebben we het ook al eerder over gehad. Als er een cao van toepassing is, kun je dan zeggen dat een organisatie, zoals hier de gemeenschappelijke regeling, geen extra geld krijgt? En dan de zevende vraag, waarom is in paragraaf 6, de wijziging in de Wet gemeenschappelijke regeling in deze Kaderbrief nogmaals opgenomen? Omdat de wijziging zelf al helemaal is voorgelegd aan de deelnemende raden. En acht is eigenlijk een algemene vraag. Kan aan de gemeenschappelijke regelingen ook in dit kader worden gevraagd aan te geven hoe de versterking van die democratische legitimiteit daadwerkelijk is geweest? Want dat is een van de belangrijkste dingen van die wetswijziging. Want het zijn vrij uitgebreide vragen. Ik heb me ook afgevraagd, moet je die wel stellen? Maar wij van het CDA vinden het heel belangrijk dat toch ook de invloed van die gemeenteraden, van ons, dat die behouden blijft. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Dan zie ik mevrouw Woudstra de microfoon pakken. Dan heeft u het woord.

Mevrouw Woudstra: Dank. We hebben niet de vragen herhaalt die het CDA heeft. Wij sluiten ons graag daarbij aan, ook als het over democratisch gehalte gaat en het borgen daarvan, specifiek nog. Wij hebben een aantal aanvullende vragen gesteld. En ons viel bij het lezen vooral op dat het even zoeken was naar wat we als raad hiermee moeten, wat anders is dan andere jaren. En we krijgen graag bevestiging op het feit als wij dan goed lezen dat we nu de gemeenschappelijke regelingen alvast onder andere mee willen geven dat het financieel kader beperkt gaan worden of beperkt is voor gemeenten en ook nog verder gaat worden. Maar wat is dan de reden geweest dat er niet ook echt keuzes meegegeven zijn en meer richting meegegeven wordt over bedrijfsvoering, informatiehuishouding, van huisvesting tot meer. Wij weten ook dat er verschillen zitten in de soorten organisaties dat aangeschreven wordt. Een aantal zullen hiermee uit de voeten kunnen en een aantal juist niet, omdat het beleidsmatig is of juist financieel. Komen er dan bijvoorbeeld ook nog brieven naar deze individuele GR-en? Nemen ze ook contact op nu met de wethouder van, wat moeten we hiermee? En daar hebben we een aantal vragen over gesteld. Die zal ik hier niet herhalen. Maar dan weet u in elk geval waar de richting van ons heen gaat. En wat gebeurt er bij de gemeenschappelijke regelingen als het om het financieel kader gaat? En zouden we niet nog strenger moeten zijn?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan kijk ik even het Forum rond of er nog meer vragen zijn onder dit onderwerp? Dan ga ik naar wethouder Van Damme. U heeft het woord. U heeft zich voor kunnen bereiden.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank.

De voorzitter: Succes.

De heer Van Damme: En dank ook aan mevrouw Van Schie en mevrouw Woudstra voor de vragen. En ook dank dat deze brief is geagendeerd. Ik heb het meteen bij de wethouders financiën in de regio gemeld. Ik zeg, ik heb die brief naar de raad gestuurd. Hij wordt geagendeerd voor een Forum. Ik stuur hem eigenlijk nooit naar de raad, zegt de één. Ik zeg, ik vind het eigenlijk wel fijn dat dat gebeurt, om ook goed te kunnen beschouwen en beseffen wat hiermee bedoeld wordt. Ik denk dat het dan goed is, omdat ik daar toch even nog een beetje wat meer kleuring aan geef waarom we deze brief als wethouders financiën sturen. En dat is één, denk ik, dat het gewoon hoort bij een taak van wethouders financiën om die lange termijn ook, en richting die gemeenschappelijke regelingen, toch wat proberen te sturen. Wat kaders mee te geven. Het blijven kaders, zeg ik daarbij wel. Zo'n gemeenschappelijke regeling mag daar in principe gewoon van afwijken. Maar zo'n tien jaar of vijftien jaar geleden, heb ik mij laten vertellen, toen schreef elke gemeente een eigen brief. En dan ging de gemeenschappelijke regeling zeggen, ik pak die percentages wel voor dat. Ik pak die percentages uit die gemeente. Een jaar of tien geleden is men gekomen tot het idee, laten we als wethouders financiën nu gezamenlijk een brief sturen, geaccordeerd door het college. En dan geven we jullie kaders mee voor de begrotingsopstelling voor het jaar daarop. Die brief is in '23 gestuurd voor de begrotingsopstelling voor '25. En die vindt nu plaats. Die begrotingen begint nu een beetje te komen eigenlijk. Die worden zo ongeveer vastgesteld rond april. En dan komt hij ook uw kant op, omdat u daar een zienswijze op kunt geven. En die taken en die verantwoordelijkheden van die gemeenschappelijke regelingen zijn natuurlijk vastgelegd in de regeling. En bij de vorming van die gemeenschappen regeling is, eerst de raad gehoord hebbende, ook meegegeven wat een taak is. Het belang is ook vooral om aan de voorkant, bij het opstellen van die gemeenschappelijke regelingen, de zaken goed geregeld te hebben. Besloten is om een aantal van die kaders gewoon generiek ook mee te geven, waaronder, toch nog even benadrukken, dat die Wet gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd en dat dat geregeld moet zijn voor 1 juli aanstaande. Ik heb zelf geen zicht op alle gemeenschappelijke regelingen. Ik zit er zelf in één. En dat was een van de eersten die de gemeenschappelijke regeling had aangepast, conform de Wgr. Dat is die Avalex regeling. Maar er kunnen er best nog een paar zijn die dat niet hebben gedaan. Die regionale Kaderbrief probeert in eerste instantie gewoon echt financieel technische kaders mee te geven. Zo is die de afgelopen jaren ingestoken. Dit jaar is hij iets anders dan wat we afgelopen jaren hebben gestuurd. Waarom? Omdat we toch wat zien gaan gebeuren in 2026. Ik heb het met uw raad daar al vaker over gehad. We zeggen, als we nu niet meegeven iets aan die gemeenschap regelingen, kom met voorstellen voor ombuigingen, is het voorstel, dan zullen ze dat misschien niet vanzelf doen. En tegelijkertijd moet ik zeggen dat heel veel van de bestuurders die hier aan tafel zitten, maar ook bij andere gemeenten, ook bestuurders zijn van die geen gemeenschappelijke regelingen. Op die manier is het natuurlijk ook wel geborgd. Maar die gemeenschappelijke regeling heeft in die zin effect. En in ieder geval als ik naar mijn eigen gemeenschappelijke regeling kijk, mijn eigen is een beetje... Waar ik nauw bij betrokken ben. Ik heb ik geloof vrijdag er weer een vergadering over. En dan staat deze Kaderbrief ook gewoon geagendeerd. Want dat geeft een beetje de kaders mee ook voor de mensen daar om die begroting op te stellen. Dat nog even een beetje inleidende beschietingen over hoe dat nu precies werkt. Dan ga ik het toch even uit mijn hoofd doen over die indexaties. Dat ziet eruit als een heel ingewikkeld systeem. Is het ook. Het is een overblijfsel uit de systematiek van Zoetermeer. Zo hanteren die dat. En daar wordt eigenlijk de te verwachte inflatie, zowel van het prijsindex of ook van de lonen, gecorrigeerd met enerzijds de macro-economische verkenningen die daar later dat jaar uitkomen, maar ook met een centraal economisch plan, zoals dat inflatiecijfer wordt vastgesteld. En als dat wat afwijkt, dan wordt dat opgeteld, gecompenseerd. Vorig jaar, om aan te geven, is

meegegeven in de Kaderbrief, de Kaderbrief die we in 2022 hebben gestuurd voor de begroting in 2024, een prijsindex van twaalf procent. Toen zijn al die dingen wel meegenomen. En een loonindex van zes procent. En dan, om toch weer even dat voorbeeld te geven van de gemeenschappelijke regeling waar ik bij betrokken ben, bleek die zes procent loonstijging niet voldoende, omdat juist bij Avalex vorig jaar aan de hand was dat die cao een enorme impact had op die bedrijfsvoering. Want juist ook de lagere schalen, ik vind dat altijd een raar woord lagere schalen, die kregen juist extra geld betaald. En die werken net allemaal daar bij de huisvuilophaaldienst. En dat betekende ook vorig jaar dat ze een begrotingswijziging hebben ingediend. Lopende het jaar, zodra ze dat hebben gemerkt, is er ook een begrotingswijziging ingediend. En die is voor een zienswijze naar de raad gestuurd. En daar heeft u dan ook als raad op kunnen reageren. Dat heeft u ook gedaan. Dat nog even ten aanzien van die indexen. En die indexen waar we nu van zeggen van, hoe zit er... Ik kom daar dan toch straks even op terug, want ik ga nu iets meer specifiek naar de vragen die u gesteld heeft. De Kamerbrief, dat zeg ik nogmaals op de vraag van, er wordt niks concreets aangegeven over de tekorten. Over tekorten voor de gemeenschappelijke regeling hoe ze daarmee om kunnen gaan. Het zijn natuurlijk gewoon kaders. En daar kan gemotiveerd van worden afgeweken door een gemeenschappelijke regeling. En daarmee is niet gezegd dat de brief vrijblijvend is, want hij is natuurlijk door alle colleges vastgesteld. En die colleges hebben ook allemaal zitting in die gemeenschappelijke regelingen. Dan had u ook de vraag, is er ook een beleidsmatige kaderstelling voor die gemeenschappelijke regelingen? Eigenlijk niet, want het is meer financieel technisch van aard. En een beleidsmatige invulling volgt uit de taak die ze hebben in de gemeenschappen regeling. En het is zeker niet aan de wethouders financiën om te gaan bepalen, gaat u dat maar niet doen of dat wel doen. Dat kunnen wij ook niet van zo'n afstand bepalen. Dat laten we graag aan de professionals over die daar werken. Daarmee hebben ze natuurlijk op zich deels een ruimte om die ombuigingen zelf te kunnen realiseren, als dat aan de orde is. Want om toch nog even terug te komen bij dat bijvoorbeeld van die begrotingswijziging vorig jaar bij Avalex, voor zover ik weet zijn er ook veel gemeenschappelijke regelingen geweest die geen begrotingswijziging hebben doorgevoerd. Dat ze daar wel mee uit de voeten konden. Die loonstijgingen komen bij de ene gemeenschappen regeling wat harder terecht dan bij de andere gemeenschappelijke regeling. En dan toch even nog voor 2025 het kader. En daar wordt nu wel gesteld van, u kunt de percentages gebruiken van 4,9 procent loonkosten en 2,6 procent materiële prijsindex. Maar dan niet de compensatie met de voorgaande jaren. Dat is een afwijking ten opzichte van de jaren daarvoor. En dit is iets... Er is ook niet specifiek naar die personeelsbegroting van die gemeenschappelijke regelingen gekeken. U had er een vraag over. En inmiddels hebben die gemeenschappelijke regelingen nu ook al een beeld van een jaarrekening. Dat wordt nu ook een beetje opgesteld over 2023. Die komt ook uw kant op, tegelijkertijd met de begroting. Dat zullen ze zeker gaan gebruiken bij de begrotingsopstelling van 2025. Ik hoop dat ik nog te volgen ben. Als ik te snel ga, dan moet u dat vooral zeggen. Alhoewel u niet in de eerste termijn mag interromperen, begrijp ik van de voorzitter.

De voorzitter: Ik als voorzitter mag altijd interromperen, wethouder.

De heer Van Damme: Dank u wel. Nogmaals, hoe dan de versterking van de democratische legitimiteit... Dat is ook denk ik iets wat u best wel kan aangeven in de zienswijze op de begroting van, kunt u ook nog eens een verhandeling geven van hoe die democratische borging nu is verankerd? Ik vind het ook niet iets van de wethouders financiën om daar dingen over te gaan roepen. U kunt ook allerlei commissies instellen bij de gemeenschap regelingen. Bij de MRDH bijvoorbeeld, dat is ook een gemeenschappelijke regeling, zijn er commissies die daarnaar kunnen kijken. Ik nodig u van harte uit om daar ook aan mee te doen. Dat is ook belangrijk voor een sterke positie van de gemeente Rijswijk in de regio. Dan had D66 toch nog een aantal specifieke vragen. Of er al signalen zijn terugontvangen van die gemeenschappelijke regeling? Ik heb al aangegeven dat ze

midden in het proces zitten om die begrotingen te gaan opstellen. En de jaarrekeningen zijn ook nog niet bekend. In die zin heb ik daar nog geen signalen van of is er nog geen beeld van. En ik heb al aangegeven dat het vooral een financieel technisch verhaal is wat daarin is opgenomen. En er waren ook nog... U had nog specifiek een vraag, dat vond ik ook interessant, het actief informeren bij afwijkingen. Dat is een passage die eigenlijk al een paar jaar erin staat. Die brief heeft vaak dezelfde opbouw. En soms wijzigt een klein dingetje daarin. En dat actief informeren moeten ze in principe doen, zeker als het gaat om een begrotingswijziging. Maar soms is er in een gemeenschappelijke regeling opgenomen dat het wel mogelijk is om bij budgettair neutrale wijzigingen, dat ze de gemeenschappelijke regeling dan zelf tussentijds kunnen doen. Dat is afhankelijk ook van hoe die gemeenschappelijke regeling in elkaar zit, juridisch gezien, zullen we maar zeggen. Dan zou ik zeggen, ik ga ze toch even langs. Gesloten zijn, niet indiceren, met terugwerkende kracht, heb ik net al wat over gezegd richting mevrouw Van Schie. En informatiebeheer, daar wordt niet op gewezen. Ik denk dat dat wel iets is wat ik kan meenemen bij het opstellen voor de begroting 2026 van, moeten we daar ook niet eens een keer wat kaders aan mij geven en past dat nog binnen het mandaat van wethouders financiën, om het zo maar te zeggen? Dat tot zover in mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel wethouder. Dan kijk ik eerst even mevrouw Van Schie aan. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Ja? Dan heeft u het woord.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de wethouder, voor uw uitgebreide beantwoording. Ik heb eigenlijk nog twee vragen. En de eerste is, komen er nog concretere kaders om, ik noem het dan, bezuinigen, om in de richting van 2026 toch minder uit te geven of in ieder geval niet meer uit te geven aan gemeenschappelijke regelingen? En de tweede vraag is, je ziet vaker in tijden van krapte dat er bezuinigd wordt op personeel, onder meer door geen loon- en prijsbijstelling uit te betalen, door de salarissen niet te verhogen. En is dat niet een gevaarlijke ontwikkeling, in het licht van de huidige krapte op de arbeidsmarkt? Dit zijn mijn twee vragen nog.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Woudstra voor uw tweede termijn.

Mevrouw Woudstra: Dank aan de wethouder, ook voor de toelichting over de procedure en dat we inderdaad de brief hebben gehad. Daar zijn we heel blij mee. Om daar meteen op aan te sluiten, het stukje over informeren ging ons ook vooral over de update die we als raad vervolgens krijgen. We hebben mooi het blokje stand van zaken gemeenschappelijke regelingen altijd op de agenda staan. Daar wordt niet heel veel wat bij gezegd. En wat ons betreft mag daar vaker wat gezegd worden, ook als het over de financiën gaat. En ook als er updates komen over de financiën van andere plekken. Dan hoeven we niet alle details te weten, maar we zouden wel graag een toezegging krijgen dat dat vaker wordt gebruikt. We zijn hier blij mee, dat we op deze manier kunnen sturen. En u gaf ook aan dat als er afgeweken wordt dat er niet altijd die terugkoppeling plaatsvindt. Dat hangt heel erg van de gemeenschappelijke regeling af of dat ook nodig is en op welke punten dat dan nodig is. En aan de andere kant, we zijn wel gezamenlijk eigenaar en we staan wel aan de lat voor de gemeenschappelijke regelingen. Ze staan op afstand, maar ze staan niet zover op afstand dat al onze verantwoordelijkheid ervoor weg is. En dan zijn we toch wel benieuwd, en dat hoeft niet hier, maar die uitvoering van de financiën zien wij ook als een verantwoordelijkheid die bij onze raad blijft liggen en niet zomaar overgaat, of we alleen maar afstand ervan kunnen nemen? Want daar moeten we dan de bestuurders die daar zitten inderdaad die duidelijke kaders op meegeven. En dan sluit ik aan bij de vraag van mevrouw Van Schie over de percentages en of we daar dan eigenlijk niet duidelijker moeten zijn. En als het als bestuurder niet kan, dat we dat als gekozen raad, gezamenlijke raden anders moeten doen. Dat zou ook kunnen. Want we zouden ook wel graag zien dat we kunnen toetsen wat er gebeurt. Er zijn niet heel veel andere plekken waar er parlementair gecontroleerd wordt op gemeenschappelijke regelingen. Het is het systeem dat ook inderdaad afwijkt bij

verschillende gemeenschappelijke regelingen. En het is een hele goede suggestie om anders in de zienswijze op die democratische controle nog weer terug te komen. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Dan geef ik het woord aan wethouder Van Damme. U kunt nu geïnterrupteerd worden. Ik geef het als tip mee. Succes.

De heer Van Damme: Dank u wel, voorzitter. En dank nog voor de aanvullende vragen op dit punt. Ik heb al gezegd dat ik de raad van harte uitnodig om in die commissies te zitten, die ieder een gemeenschappelijke regeling heeft. En koppel dan ook terug in het agendapunt wat hier altijd ter sprake is. En ik heb dat altijd zo een beetje geïnterpreteerd, maar ik kan het mis hebben, dat dat is vooral om terug te koppelen uit die commissies. En als wij stukken hebben vanuit de gemeenschappelijke regelingen, sturen we eigenlijk altijd een brief met een RIB, is mijn gevoel.

De voorzitter: U heeft een interruptie van mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dat gevoel kan ik niet bevestigen. En het staat er op in de breedte. En wij krijgen ook in die commissies heel veel informatie niet. We krijgen echt heel beperkt daar actief informatie. Er wordt ons gezegd dat we alles op kunnen zoeken, maar dat is echt iets anders dan actief informeren over een afwijking van financiële kaders of financiële gevolgen. Ons gaat het om de proactieve kant daarvan. Maar die neem ik zelf in elk geval mee ter harte naar mijn MR-adviescommissie, waar ik in zit. Maar zoals het woord zegt, dat is een adviescommissie, ook daar kan ik niet veel. Dat moeten de bestuurders doen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder, gaat u verder.

De heer Van Damme: Nee hoor, voorzitter, ben ik helemaal mee eens met mevrouw Woudstra. We moeten echt op zoek met elkaar, ook in die gemeenschappelijke regelingen waar al die bestuurders erin zitten, hoe we de raad en de democratische legitimiteit echt gaan vergroten. Want soms is het voor inwoners helemaal een ver van je bed show. Eens. Moeten we gewoon gaan doen. Wat ik nog wel gezegd wil hebben over ombuigingen, richting mevrouw Van Schie, dat u moet niet vergeten dat die gemeenschappelijke regelingen echt belangrijke taken voor ons uitvoeren. Soms ook echt onmisbare taken. En vaak toch taken uitvoeren die als we het zelf als gemeente zouden doen, daar nog veel meer geld voor kwijt zijn. Het is een behoorlijke opgave wil je daar concreet kaders om mee te geven welke ombuigingen dat dan moet doen. Dan zou het toch echt misschien wel moeten gaan ook in het licht van de discussies die we in 2026 gaan voeren met het Rijk van het teruggeven van taken, anders financieren van taken. Ik heb het zo even niet panklaar wat dat dan zou moeten zijn. Maar een concreet kader meegeven, vind ik ingewikkeld. En dat zou je per gemeenschappelijke regeling toch moeten bekijken. Misschien kunnen we proberen tijdens de route die we gaan bewandelen met de begrotingsbehandelingen en zienswijzen die we hier dan vaststellen in uw raad of uw raad dat vaststelt. Of het niet gevaarlijk is om dan meteen op personeel te bezuinigen? Dat zijn uitspraken, bespiegelingen die ik niet voor mijn rekening wil nemen om daar iets over te gaan zeggen. Soms is dat wel snijden in je eigen vlees en dat je het niet meer kan terugkrijgen in deze... Maar soms kan het misschien wel heel handig zijn. Bij een productiebedrijf zie je heel vaak dat het misschien wel door een robot kan worden overgenomen. Zie ik niet zo snel bij een gemeenschappelijke regeling. Maar ik vind het wel erg gevaarlijk om daar nu wat over te gaan zeggen of die bezuinigingen of dat personeel neerslaat, dat dat een risico met zich meebrengt. Brengt wel een risico met zich mee, maar misschien ook wel een kans. Dat vind ik lastig om te duiden. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan sluit ik hierbij agendapunt 11.

12. RA 23-061 Toekomen het Verslag Stichting Strandwalfestival 2023

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 12. RA 23-061, het toekomen het Verslag van Stichting Strandwalfestival 2023. Geagendeerd door Beter voor Rijswijk, met steun van het CDA en GroenLinks. In die volgorde ga ik ook de woordvoering doen. Wie mag ik namens Beter voor Rijswijk het woord geven? Mijnheer De Vreede, u heeft het woord.

De heer De Vreede: Dank, voorzitter. Na het verslag gelezen te hebben toch de volgende vraag met betrekking tot het gedoe waarover wordt geschreven. Om de veiligheid te kunnen waarborgen, is er een mogelijkheid om bijvoorbeeld op de zaterdag een dag of een dagdeel voor een specifieke doelgroep te kunnen gebruiken? Denk bijvoorbeeld aan een themamiddag, een thema-avond. Hiermee kun je ook wellicht de te grote toestroom van het publiek een beetje reguleren en toch meer de veiligheid waarborgen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer De Vreede. Dan mevrouw Van Schie, geef ik u het woord.

Mevrouw Van Schie: Ik heb nu over het verslag eigenlijk geen nadere opmerkingen meer. Ik heb ook gevraagd om het te agenderen vanwege de discussie die wij hebben gehad, eerder al over subsidiëring en meerjarige financiële voorzieningen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Van GroenLinks, mijnheer Smith, u heeft het woord.

De heer Smith: Dank u, voorzitter. De financiële vraag van het bestuur is helder. En de energie die de bestuursleden erin steken ook. Toch wil ik even terugkomen op die brief. Want er staat in, door wijziging van het subsidieregime van de gemeente lopen de bestuursleden een risico. En ik begreep die regel niet helemaal. Verder stond erin, er is nu sprake van een vacuüm. En wat is de insteek van de gesprekken om deze impasse te doorbreken? Ik neem aan dat er gesprekken komen met het bestuur. En hoe ziet de gemeente dat? En in het begin van de vergadering was het idee geopperd om eventueel toch een kaartjessysteem, wel of niet betaald, voor een avondprogramma te regelen. Vind ik best wel de moeite waard om te overwegen, omdat je dan het aantal mensen onder controle houdt. En ook al zijn ze gratis of er wordt voor betaald, dat is aan de organisatie en aan de wethouder. Dit in eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mevrouw Koegler Böhm.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ook wij hebben kennisgenomen van de brief en met de organisatoren van het Strandwalfestival gesproken. We hebben ook begrepen dat ze goede contacten hebben met de wethouder en de ambtenaren. Daarvoor onze complimenten. Dat is altijd fijn om terug te horen. We hebben de inspreker vanavond ook gehoord. En de grootste vraag die ik eigenlijk aan de wethouder heb, ziet u mogelijkheden om die subsidie en vergunning voor meerdere jaren, in ieder geval twee, toe te kennen, zodat het inderdaad makkelijker wordt om sponsoren, foodtrucks, beveiliging en dergelijke aan te trekken? En dan over het kaartstelsel. Wij zijn daar zeker geen voorstander van. We vinden het Strandwalfestival is juist zo charmant, omdat het open en toegankelijk is voor iedereen. En volgens mij heeft de organisatie ook aangegeven dat door de toekenning van 80.000 euro minder subsidie, dat ze het festival ook anders vorm gaan geven en daardoor ook beheersbaarder houden. Ik wilde in ieder geval aan de wethouder meegeven dat dat ons standpunt in die is. En of hij zich daar misschien in kan vinden?

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler Böhm. Mevrouw Jansen-Dirkx.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel. Ik heb al veel vragen gehoord die ik hier op mijn lijstje heb staan. En ik heb nog alleen een andere vraag. Zijn er nog andere oplossingsrichtingen die u zou kunnen

voorstellen buiten de voorstellen die hier nu ter tafel gekomen zijn? En inderdaad, ik sluit me ook aan bij de vraag van de heer Smith, als het gaat om het vacuüm. Hoe kan die subsidieregeling dan anders ingericht worden om dat vacuüm te verhelpen? Ziet u daar inderdaad mogelijkheden toe? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Jansen-Dirkx. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, ik sluit me eigenlijk aan bij de woorden van Rijswijks Belang, die net zijn gesteld met betrekking tot de voordelen van een meerjarige subsidiëring. Eigenlijk naar onszelf ook om kwaliteit te behouden tegen een hele redelijke prijs, terwijl dat anders bij een eenmalige, steeds jaarlijkse subsidie minder rendement ook voor onszelf oplevert. Ik hoor ook heel graag de reactie van de wethouder op het voorstel van de inspreker.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mevrouw Woudstra.

Mevrouw Woudstra: Dank. Ik hoor dat er al een aantal vragen zijn gesteld. Even heel kort over het financieel kader. We hebben regelmatig gevraagd vanuit D66 naar een meerjarig structureel kader. Dat hing ook samen met onze vraag naar een subsidieverordening. Onderdeel van de subsidieverordening was om vervolgens ook te zorgen voor meerjarige subsidies en die mogelijk te maken. Corona en andere dingen hebben daar vertraging in opgeleverd. Wij vragen ons wel af, wat zit er dan nu in de weg dat het er nog steeds niet is? Want het is echt een toezegging en al een langer slepend probleem, waar we nu ook duidelijk die signalen al op terugkrijgen die we eigenlijk bij de subsidieverordening ook gevraagd hebben en nu terug zien komen. We zeggen ook, als er dan dingen zijn waar we als raad een oplossing voor moeten geven richting de wethouder, geef ons dat dan ook aan als er bij ons iets te langzaam gaat of niet lukt om een meerjarig kader erdoor te krijgen. Kennen we niet, maar zijn we heel benieuwd naar als dat het geval zou zijn. Over de programmering, blijkt kennelijk niet zo'n punt zijn, maar over de veiligheid wilden wij toch nog wel een punt maken. Het is vorig jaar in de veiligheid niet helemaal goed gegaan of eigenlijk helemaal niet. Dat heeft naar onze mening ook iets te maken met de grootsheid van het festival. Een bestuur wordt ook professioneler. Een bestuur heeft ambitie. We hoorden net van de inspreker dat er mogelijk al aanpassingen aan gedaan worden, maar we willen er toch aandacht voor vragen dat de wethouder ook op blijft waken. We vinden het Strandwalfestival een prachtig festival. We vinden het ook heel belangrijk dat de vrijwilligers betrokken blijven en willen blijven werken. En die verdienen een enorm groot applaus. En we moeten met dit festival echt laten zien dat Rijswijk er is voor de verenigingen, de stichtingen en voor elkaar en voor de verbinding. Of dat ook met een heel groots programma moet met buitenlandse artiesten, binnenlandse artiesten van groot formaat, daar kun je zo je mening over hebben. Wij vinden niet dat die financiering bij de gemeente zou moeten liggen, maar wel het stuk verbinding en Rijswijkse verenigingen en samenleving. Dan werd er heel specifiek in de brief nog aangegeven dat de verantwoordelijkheid voor verenigingen en stichtingen gewijzigd is. Dat klopt. Dat is voor heel Nederland zo. Maar ook dat het lastig is voor het Strandwalfestival om bijvoorbeeld een verzekering daarvoor af te sluiten en dat het aan de gemeente wordt gevraagd. Kan even aangegeven worden hoe we daar nu instaan en zijn we dan als Rijswijk strenger dan ergens anders? Want wij zouden toch zeggen, dat ligt bij alle stichtingen en verenigingen zelf. Dat kan de gemeente ook niet zomaar specifiek overnemen. En zijn heel benieuwd naar de antwoorden. Dank.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Van Damme, bent u klaar voor uw eerste termijn?

De heer Van Damme: Ja. Dank u wel, voorzitter. En dank ook aan de raad voor de vragen over het Strandwalfestival. En allereerst wil ik de nieuwe voorzitter van het Strandwalfestival bedanken voor zijn inspreken en ook complimenteren voor het feit dat hij weer een compleet bestuur voor elkaar

heeft gekregen. En ik denk ook dat we dankbaar moeten zijn aan de vrijwilligers die zich hiervoor inzetten. Dat gezegd hebbende, wat mijnheer Telle niet heeft gezegd... Hij heeft wel gezegd dat er inmiddels een beschikking uit is gegaan. Daardoor een festival plaatsvindt dit jaar, in 2024. Maar hij is de data vergeten te noemen. Noteer in uw agenda 13 en 14 september. Vrijdag 13 september en zaterdag 14 september. Ik ben blij dat ik de primeur mag noemen qua data. Maar dan even komend op het vacuüm, waar zowel mevrouw Jansen-Dirkx en mijnheer Smith over begonnen. In die brief, dat vacuüm betrof denk ik ook met name de continuïteit in het bestuur. En dat laat de brief al zien, dat is een tijdje een probleem geweest. En dat probleem is opgelost, dankzij de inzet van Perry. En daar hebben we ook wel in meegewerkt, voor zover onze mandaten en onze taken dat behelst. En dat heeft ook geleid tot een subsidieaanvraag, die bij ons op 20 december binnenkwam en die we nog in januari kunnen beschikken. Ik zou zeggen, we werken ten volle mee op dat punt. Wat vind ik van, wat vindt het college van tickets betalen of niet betalen? Ik denk dat we toch nog even terug moeten gaan naar die Kadernota evenementenbeleid, die we afgelopen april unaniem hebben vastgesteld. Daar was het uitgangspunt dat we de uitgestoken hand uitreiken naar de samenleving om met initiatieven te komen voor zoveel mogelijk festivals. En ik heb ook gezegd, ga ik me voor inzetten. Daar gaat de organisatie zich voor inzetten, omdat zoveel mogelijk te accommoderen en te faciliteren. Als er een initiatief komt die zegt, in dit geval de Stichting Strandwalfestival, ik heb dit en dit plan. Dit lijkt veiligheid technisch goed, maar er wordt geen entree betaald en het past binnen het budget wat ervoor beschikbaar is hier in de gemeente, dan ga ik niet zeggen, u moet dat wel doen of u moet dat niet doen of u moet die artiest wel of u moet die artiest niet. Dat laat ik gewoon het liefst bij de organisatoren zelf. En ik zou ook wensen dat we daaraan vasthouden. Of ik het met u eens ben of niet, ik heb daar geen mening over, mevrouw Koegler. Ik laat het gewoon echt bij de initiatiefnemers. Waar ik ook overigens heel blij mee ben, is bijvoorbeeld met de avondvierdaagse. En daar wordt dan wel betaald door de deelnemers. Die is ook weer terug. Dat vind ik ook heel erg mooi. Maar daar hebben we het vanavond niet over. Dat even met dat kaartensysteem. Dat zeg ik dan ook in antwoord op mijnheer De Vreede. U zegt, u wilt specifieke doelgroepen op zaterdag. Prima. Ik zeg ook, geef de suggestie vooral door aan het Strandwalfestival. Nodig al uw vrienden uit. Enthousiasmeer ze om in het bestuur te gaan. Want hoe meer mensen daaraan meewerken en een succes van maken, hoe beter dat is. Ik wil toch waken voor hier een toezegging te gaan doen van, weet u wat mijnheer De Vreede, ik zorg dat er op zaterdag drie uur een familiedag is of iets dergelijks. Dat wil ik echt bij de initiatiefnemers laten. Ik wil hier niet badinerend over doen of zo. Maar dat moeten we echt daar laten, die expertise. Zij hebben die ervaring. Moeten we daar gewoon doen. En suggesties kunt u altijd doorgeven. Zijn ze ook gewoon heel blij mee. Ik denk dat ze veel blijer zijn, dat ze dat te horen krijgen direct via u, u of u, mijnheer Loof, dan dat ik dat een beetje als boodschappenjongen ga doorbrieven. Dan toch over dat meerjarenkader. Dat is natuurlijk wel een ingewikkeld verhaal. Want gelet op de bestuur perikelen, ook bij het Strandwalfestival, is dat gewoon niet voor elkaar gekomen. Ik ben al heel blij dat er weer een nieuw bestuur is. Natuurlijk is er een streven om meerjarenafspraken te maken, maar dan moet ik toch nog even goed gaan achterhalen hoe dit nu precies zit. Want u bracht mij enigszins aan het twijfelen. Maar er is hier geen enkele gesubsidieerde instelling die meerjarige subsidieafspraken heeft. Wat wel zo is in een subsidierelatie tussen overheid en een gesubsidieerde partij, is dat je wel bepaalde... Je kan niet zomaar van een op de andere dag zeggen, ik stop ermee. Er zit wel een bepaalde voorzienbaarheid in ook voor die organisaties. Maar die algemene subsidieverordening is toch echt zo dat er elk jaar opnieuw toch een aanvraag moet worden ingediend. En het liefst zou ik die allemaal hebben in juni, zodat we voor een heel volgend jaar weten wat we kunnen gaan doen en dat het budget besteed is. Het liefst heb ik ook meerdere aanvragen, dan één, twee of drie die er nu zijn. En dat is precies het pad waar we ook naar aanleiding van die Kadernota evenementen mee bezig zijn, om dat te enthousiasmeren, mensen op te porren en dan ook zoveel mogelijk gelijktijdig die subsidieaanvragen in te dienen. Blijft natuurlijk

wel zo dat het Strandwalfestival... Dat iedereen dat iets heel moois vindt. Dat ik hoop dat we het Huis van de Stad ook een veel betere positie kunnen geven in het Strandwalfestival. Daar zijn we ook intern mee bezig. En ik hoop dat dat ook goedkomt. Daar ga ik ook me sterk voor maken natuurlijk. En ik hoop dat u daar ook een goede bijdrage aan kunt leveren. En dat we dan op die kwalitatieve zaak in ieder geval tot meerjarenafspraken komen. En automatisch is het dan een kwestie van even een formuliertje invullen om je subsidieaanvraag voor het volgend jaar in te dienen. Maar dat is een ideaaltypische situatie. Ik ga daar weer met het nieuwe bestuur mee aan de slag. Gaan we naar kijken. En ik kom daar bij u op terug, laat ik zeggen, zo rond het Strandwalfestival, 13, 14 september. Dan tot slot, die aansprakelijkheid vind ik ook ingewikkeld. Ik heb ook niet helemaal meer kunnen plaatsen in de brief waar dat nu vandaan komt. Het wordt er gesteld dat dat komt vanuit de voorwaarden die de gemeente stelt. Ik kan slechts gissen waar dat vandaan komt, want ik geef mevrouw Woudstra daarin gelijk. Die aansprakelijkheid is voor iedereen hetzelfde, wat mij betreft. En daarin hebben wij niet specifiek extra eisen opgenomen. Dat als beantwoording op de vragen die mij gesteld zijn, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan ga ik even het rijtje snel af. Mijnheer De Vreede voor een tweede termijn? Mijnheer Smith? Ja. Dan heeft u het woord.

De heer Smith: Dank, voorzitter. Twee puntjes wil ik even op terugkomen. De wethouder spreekt over, het vacuüm betreft het leeglopen van het bestuur. Dat lees ik niet in de tekst hoor. Ik lees, vandaar dat er nu een vacuüm is. Dubbele punt. Iedereen wil dat het festival doorgaat, maar het bestuur kan niet instappen onder de door de gemeente Rijswijk gestelde condities. En daar lag eigenlijk mijn vraag. Wat zijn de condities? En is dat de reden waarom zoveel mensen dan wegstappen, uit het bestuur stappen en het daarna weer opgelost is, na gesprekken? En ten tweede wil ik toch even terugkomen op de mogelijkheid van het kaartjessysteem. U zegt, daar heeft de gemeente geen bemoeienis mee. Maar als het de veiligheid betreft en een kaartstelsel zou een systeem zijn om te controleren, denk ik dat de gemeente daar wel degelijk een mening zou over moeten hebben. En daar wil ik het even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Smith. Mevrouw Koegler Böhm.

Mevrouw Koegler Böhm: Dank u wel, voorzitter. Ik zal niet beginnen over het kaartjessysteem. Ik heb de wethouder duidelijk gehoord. Dat laten we bij de organisatie liggen. Dat is op zich ook goed. Wij zullen onze persoonlijke mening wel daarover ook met ze delen. Daar begrijp ik u in. Over meerjarige subsidie, er zijn wel gemeentes die meerjarige subsidies verstrekken. Wij zouden het wel een interessante optie vinden. Maar als we dat niet zouden willen, zou het dan misschien wel mogelijk zijn om voordat het Strandwalfestival dit jaar plaatsvindt al de aanvraag van de vergunning en de subsidie toe te kennen? Want wat ik heb begrepen van de organisatie, op het moment dat het Strandwalfestival is geweest, is iedereen enthousiast. Dan willen we allemaal van alles voor volgend jaar, zeker ook de sponsors. Maar na een paar weken is dat enthousiasme weer een beetje afgevlakt. Het zijn juist die weken na het Strandwalfestival dat de organisatie eigenlijk slagkracht en draagvlak heeft voor volgend jaar. Het zou dan mooi zijn als we dat ook in de begroting die we in november met elkaar bespreken, dat we het daar gewoon al in op kunnen nemen. Ziet de wethouder daar dan wel mogelijkheden voor om een subsidieaanvraag iets naar voren te trekken? En volgens mij is het ook zo dat we dat minimaal drie maanden van tevoren moeten aanvragen, zo'n subsidie. Wat mij betreft zou dat indertijd best kunnen zo, september, december, januari.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler Böhm. Mevrouw Jansen-Dirkx? Nee. Mevrouw Van Nunen voor een tweede termijn? Nee. Mevrouw Woudstra voor een tweede termijn? U heeft het woord.

Mevrouw Woudstra: Dank. Dank, wethouder. Het is een stuk duidelijker geworden. Raakt het wel een pijnpunt. Want we vragen al een jaar of zes als D66 om meerjarig structureel subsidies ook te kunnen toekennen, überhaupt aan organisaties in de breedte van de subsidieverordeningen. En elke keer doen we een stapje waarvan het college aangeeft dat nodig is om het te kunnen doen. Eén zo'n stapje was inderdaad de subsidieverordening. Waarna we konden gaan kijken naar een meerjarig kader, zoals dat in andere gemeenten ook wordt gebruikt. En niet alleen voor subsidies, maar ook voor Welzijn Rijswijk en ook voor andere punten. We zijn daar laatst ook bij de Kaderbegroting, bij het begrotingsdebat, en ik zal niet allemaal in herinnering brengen wanneer we erop teruggekomen zijn. Maar dat was inderdaad het meerjarenkader, dat inderdaad nu nog niet kan, maar zeer wel mogelijk is als je naar andere gemeenten kijkt hoe die dat aanpakken. En natuurlijk zitten er haken en ogen aan. En dat was mijn vraag over, en wat kunnen we als raad dan doen om die haken en ogen weg te nemen? Moet er een verordening komen? Moet er iets naar voor geschoven? Wat kunnen wij dan doen? Of is de vraag niet helder genoeg? Dan helderen we hem heel graag in een persoonlijk gesprek nog op. Want we zijn er nog steeds als D66 heilig van overtuigd dat we daar financieel als Rijswijk zelf veel meer stappen in kunnen maken. Over de aansprakelijkheid, inderdaad dat is een landelijke regeling. We begrepen de tekst uit de brief niet helemaal goed waar daar de pijnpunten in zaten. We weten dat verzekeringen duurder worden, evenementenverzekeringen duurder worden en aansprakelijkheidsverzekeringen duurder worden. Maar we zien ook niet hoe de gemeente dat over kan nemen. En dat lijkt me inderdaad iets om anders nog met het bestuur te bespreken, of dat ze daar bij hun eigen juridisch adviseur nog bij nagaan. Maar we zijn in elk geval blij om te horen dat de gemeente daar achteraan zit. En wensen u veel succes met de mooie gesprekken. En 13 en 14 september weten we allemaal waar we zijn. Dat scheelt weer.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Van Damme voor uw tweede termijn.

De heer Van Damme: Voorzitter, dank u wel. Ook voor de aanvullende vragen in tweede termijn. Mijnheer Smith vroeg naar, welke condities dat zijn waarom ze in een vacuüm zijn beland. De condities zijn gewoon helder. Is de Kadernota evenementen en de algemene subsidievoorwaarden. En daar kan je gewoon een aanvraag in doen. Het is het nieuwe bestuur wel gelukt om een aanvraag te doen, of het gewijzigd bestuur. Het is voor mij ook gissen op dat punt. En dat geldt ook voor de afspraken. De nieuwe bestuursleden zijn daar wat minder huiverig voor dan misschien anderen. Ik heb geen idee, wat dat betreft. Maar ik ga graag nog even in gesprekken dan om precies te achterhalen waar dat pijnpunt nu zit met betrekking tot die aansprakelijkheid. Dan wil ik toch nog wel even helder maken dat een subsidie verstrekken iets anders is dan een vergunning verlenen. En dat is maar goed ook dat die twee processen gescheiden zijn, want het zijn twee verschillende afwegingskaders. Je geeft subsidie voor het organiseren van een bepaalde activiteit. Je hebt er vertrouwen in dat ze er voldoende veiligheidsmaatregelen treffen, als het op dat punt aangaat. Maar de toetsing is uiteindelijk gewoon door de kolom veiligheid hier te toetsen. De veiligheidsdiensten die toetsen dan zo'n aanvraag. Dat is de verantwoordelijkheid ook van een burgemeester. Je kan niet in één keer zeggen, je krijgt hier subsidie en je hebt hier meteen je vergunning. Want het kan best zijn dat er omstandigheden zijn die nodig zijn dat je een vergunningsvoorwaarde wil doen. En mevrouw Koegler, ik ben het met u eens. De aanvraag kan ook al in oktober ingediend worden. Misschien nog eerder, denk ik. Kan ook misschien in de zomer. Het liefst zou ik overigens, dat wil ik dan nog wel zeggen tot slot, voorzitter, als het mag, dat we toewerken naar één moment waarin al die subsidies voor het hele jaar voor stads brede evenementen binnenkomen. En dat we die dan kunnen beschikken, zodat we dat budget meteen verdeeld hebben. Dat moet nog groeien. Dat is een proces wat moet groeien. En wilde ik dan toch nog, nog een tot slot, dat is twee keer tot slot, in reactie op mevrouw Woudstra zou ik zeggen, wat mijnheer Pelle zei in zijn inspraak van, ik zou heel graag meerjarig zekerheid willen hebben, dat is echt uit mijn hart gegrepen, want dat wil ik ook. Ik

wil ook vanaf 2026 meerjarig zekerheid hebben over de financiën vanuit het Rijk en het Gemeentefonds, want dan kunnen we langjarig investeren. Als ik nu kijk, echt serieus, met de kennis van nu, dan hebben we een hele andere discussie. En die gaan we ook voeren richting de Kadernota. Ik wil dat toch nog wel even benadrukken dat dat zwaard van Damocles, noem ik het maar even, toch boven ons hoofd hangt. Maar gelukkig heb ik de brief van Plasterk gelezen die gisteren naar de Kamer is gestuurd. En ook alle brieven van de departementen met de claims daarin. En gelukkig heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de claims voor het Gemeentefonds al opgenomen. Het blijft toch maar bij een claim. Ik ben heel blij met de steun vanuit Binnenlandse Zaken op dit punt, zodat we dat probleem ook hopelijk kunnen tackelen als er landelijk gezien ook helderheid is over hoe het daar gaat lopen qua formatie. Maar daar zitten we hier niet voor. Maar ik wil het nog wel even meegeven, mevrouw Woudstra. Tot slot was dat, mijnheer Nunnikhoven.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan was dit agendapunt 12. Dan heb ik een ordevoorstel. Ik wilde jullie het woord geven en ik snel een sanitaire stop. Maar dat mag niet als voorzitter. Dan moet ik schorsen. Het is nu 39. We gaan 44 gelijk weer beginnen. Het is echt 5 minuten. En daarna krijgt D66 eerst het woord en daarna PvdA. Ik schors voor 5 minuten. Dank u wel.

13. RIB 23-116 Update uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie

De voorzitter: Goedenavond, daar gaan we met agendapunt 13. De RIB 23-116, update uitvoeringsprogramma Woonzorgvisie. Wie van D66 mag ik het woord geven? Mijnheer Veerman, u heeft het woord.

De heer Veerman: Dank u wel, voorzitter. We hebben de voortgangsnotitie gelezen en willen even vooruitblikken of achteruit blikken eigenlijk. We hebben in het verleden ook al vragen gesteld over hoe de Woonzorgvisie nu tot stand gekomen is. Daarbij hebben we in een vorig Forum ooit ook al eens een keer aandacht gevraagd voor de WOZO, de Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen, zoals dat zo mooi heet. Waar we als gemeente ook landelijk subsidie voor kunnen aanvragen. Nou is er onlangs ook vanuit de Woonzorgvisie en rapport geschreven door het bureau Stijlvol Ouder. En dat onderzoek heeft gedaan ook hier in Rijswijk. En we zijn eigenlijk benieuwd of dat rapport ook al bekend is en of het eventueel beschikbaar is voor onszelf, omdat wij dat gevraagd hebben om dat onderzoek te doen. Bij de eerdere vaststelling in 2022 hebben wij ook al eerder vragen gesteld over de Woonzorgambities voor ouderen in de gemeente Rijswijk en de vertaling van deze landelijke WOZO targets. We vragen ons nu af hoe het daarmee staat eigenlijk. Als je kijkt naar de meest actuele doelstellingen van de verschillende soorten nieuwbouw voor senioren, met en zonder beperking, voor Rijswijk, wat dat eigenlijk is op basis van die WOZO? En als we kijken naar de subsidie en de stimuleringsregeling in het kader van de WOZO, of we daar ook gelden uit beschikbaar hebben gesteld vanuit de overheid? Afgelopen september '23 is de Stimuleringsregeling Zorggeschikte Woningen van start gegaan in de gemeente Rijswijk. En ik vraag me af hoe het daarmee staat. Ook in '23 vanuit de WOZO is dat vertaald in de zogenaamde regionale Woondeals. Wij doen eigenlijk mee in de Woondeal De Haaglanden, met een aantal bouwtargets die wij individueel in onze gemeente invulling aan kunnen geven. En de vraag is hoe het daar eigenlijk mee staat, ook in het kader van die Woonzorgvisie? Dan wil ik verder gaan met... Eigenlijk als we kijken naar deze puntsgewijze hoofdstukindeling van de update. Bij 1.4 heb ik nog een extra vraag. Als je kijkt naar die Woonzorgvisie, daar worden 145 extra woningen voor 24-uurszorg... Dat die noodzakelijk zijn. Nu komen wij uiteindelijk uit op 91 woningen. En dat is eigenlijk een tekort. En ik vraag me af of er ook een bijstelling komt op dit plan en hoe we daar gaan zorgdragen dat we die woningen ook nog gaan krijgen naar de toekomst toe. Bij 1.5, als je kijkt naar het onderzoek dat we daar gedaan hebben, dan

is de vraag hoe we daardoor extra woningen zouden kunnen realiseren? Bij de doelgroep verstandelijk gehandicapten, of ook wel de LVB mensen, of mensen met een licht verstandig beperking, hebben we nog een tekort. Laat nog een tekort zien van 145 voorzieningen tot 2028. Wat gaan we daaraan doen? Mede ook omdat de noodzaak van beschermd wonen nu hoog is, zie je eigenlijk dat de taak voor de centrumgemeente Den Haag is. Straks zijn wij zelf als gemeente natuurlijk ook betrokken vanuit het woonplaatsbeginsel om daar een voorziening in te verrichten misschien binnen de regio. Ik ben benieuwd wat we eigenlijk als regio hebben afgesproken, wie wat gaat doen binnen welke gemeente? Er is een overleg eigenlijk ook tussen de gemeentes over deze Woonzorgvisie, hoe we daar gemeentelijk mee omgaan. Dat overleg was een tijd niet. Ik vraag me af, is dat hersteld? Daarnaast kunnen wij als gemeente een aantal urgentiewoningen beschikbaar stellen via de woningbouwcorporaties. Hoeveel woningen moeten wij binnen dit regio-overleg ook als gemeente beschikbaar stellen voor deze doelgroep? Onlangs hadden we het over de Marimbahal. Een hele mooie locatie, waar we ook van alles willen doen. Dit zou ook een locatie kunnen zijn voor bijvoorbeeld gespikkeld wonen, zoals dat zo mooi heet. Is daar al over nagedacht? En zijn er gesprekken met aanbieders ook in het kader van de Woonzorgvisie, die eventueel op, neem bijvoorbeeld de Marimbahal, zouden willen investeren en gezamenlijk zouden willen optrekken, om te kijken hoe we meer kunnen bewerkstelligen binnen de Woonzorgvisie. Dat waren mijn vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mevrouw Van Nunen, heeft u het woord.

Mevrouw Van Nunen: Voorzitter, dank. Ik sluit me ook deels aan bij de vragen die al gesteld zijn door D66, met name over die 24-uurspleegzorg thuis. En ik zie nogal wat acties staan nog, die uitgezocht moeten worden in deze IB. De actie, overzicht creëren van het woningaanbod in de gemeente Rijswijk. Deze actie wordt opgepakt bij het doorstroomteam van seniorenmakelaars, staat erboven. 1.3 in de bijlage. Om maar een voorbeeld te noemen. Dan met betrekking tot de terugval van vrije sector koopwoningseigenaren die mogelijk op de sociale huursector terugvallen door terugval in inkomsten na pensioen. Is daar al een mogelijke prognose ook voor gemaakt? Het wordt als een aandachtspunt gemeld in de bijlage. Ik denk wel dat dat uitgezocht moet worden, want dat betekent dat er meer druk komt. Dat zegt u ook in deze IB, als college. Meer druk komt op de sociale huur in de woonzorgsector. Dat willen we wel nauwgezet volgen natuurlijk, omdat er nu al, denk ik, een aardige druk is op die sociale huur, ook in die woonzorgsector. Die wordt vergroot doordat er een groep bijkomt die nu nog in de vrije sector woont en dadelijk in de sociale huur een beroep gaat doen. En dan heb ik nog een andere doelgroep, die ik hier eigenlijk niet genoemd zie en die eigenlijk ook een beetje aansluit bij waar we eerder een motie over hebben aangenomen. Dat zijn namelijk mensen op wat latere leeftijd met dementie. En hoe passen we die ook hier in het concept woonzorg? Waar geven we die groep een plek? Want ik denk dat met aanpassingen daarin, en ik wil dan ook even wijzen naar de Stichting Alzheimer Nederland, daar kun je een mooie samenwerking mee creëren, denk ik, ook op dit terrein woonzorgwoningen. Ik hoor graag, voorzitter, de antwoorden op die vragen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan kijk ik even het rondje. Mevrouw Van Schie, voor uw eerste termijn.

Mevrouw Van Schie: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Allereerst, als ik het goed gelezen heb, dan zijn de ambities één en twee gerealiseerd. Dat is op zichzelf al heel knap. En ik heb ook gelezen dat, wat mevrouw Van Nunen ook zei, meer ouderen hebben een sociale huurwoning nodig. Mijn vraag is, gaat dit dan ten koste van de vrije sector of middenhuurwoningen? En verder heb ik vooral ook vragen van, wanneer zijn dingen klaar? Wanneer is het overzicht van pagina 2 bijvoorbeeld klaar? Seniorenmakelaars, hoe loopt dat? Wanneer is hun overzicht gereed? Hoe kom je nu wel aan

woningen voor mensen met een verstandelijke handicap? En dan punt 3.1 nog. Wanneer zijn die werkgroepen gereed en participeren er ook toekomstige bewoners in deze werkgroepen? Dat was het voor nu. Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, Van Schie. Dan kijk ik het rondje even af. Mevrouw Oude Alink, GroenLinks. Misschien iemand anders microfoon gebruiken. Dan zal ik wel herhalen dat u mevrouw Oude Alink bent, voor de kijkers thuis.

Mevrouw Oude Alink: Helemaal goed.

De voorzitter: U heeft het woord. Het beeld is alleen mevrouw Van Nunen, maar dat maakt toch niet uit.

Mevrouw Oude Alink: Ik zie niks.

De voorzitter: Stel uw vraag. U heeft het woord.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, collega. Ik sluit graag aan de vragen die al gesteld zijn, als het gaat om beschermd wonen inderdaad. Dat regionaal overleg dat werd genoemd, dat lijkt me wel handig dat dat het blijft, ook als dit woonplaatsbeginsel gaat gelden. We zien dat die doelen van Wonen met een plus woningen, dat zijn er twee. Eentje in de sociale sector en eentje in de vrije sector. En het ene doel is ruimschoots behaald. Dat is natuurlijk supergoed en ook mooi meegenomen voor de toekomst. Het andere loopt nog achter. Wij zien inderdaad hier ook een risico vanwege de druk op de sociale huur. En ik ben ook benieuwd, worden deze doelen dan bijgesteld of is dat niet nodig? En hoe zit het nu met de doelgroep? Wonen die ook daadwerkelijk in deze woningen of zijn ze misschien nu ook nog beschikbaar voor mensen die ze in de toekomst nodig gaan hebben? Dat is denk ik ook prima. Maar hebben we daar zicht op? En het tekort bij de andere doelgroepen, ligt dat vooral aan huisvesting of ligt dat vooral aan de beschikbaarheid van zorg? Want het lijkt me ingewikkeld om 24-uurszorg en lichte zorg te regelen nu de meeste mensen thuis moeten blijven wonen, in vergelijking met vroeger. Wij hebben graag wat meer inzicht daarin. Dank u wel. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Is er dan iemand anders? Dan geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen, voor de eerste termijn.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank. En dank voor de vragen om... Mooi tijdstip op deze dinsdagavond. Ik ga ze gewoon aflopen. En D66 heeft de meeste vragen gesteld. Daar ga ik langs. Partij van de Arbeid en dan volgen vanzelf ook de antwoorden voor u, mevrouw Van Schie, aangezien die in het precies hetzelfde straatje ligt, alleen net even iets anders gesteld worden. Maar D66 geeft aan dat de Woonzorgvisie volop in beweging is. Dat dat onder andere blijkt uit het recente rapport van Stijlvol Ouderen. Dat klopt natuurlijk allemaal. U vraagt, is dat onderzoek beschikbaar? En dat is beschikbaar. Indien gewenst kunnen we dit u toesturen. En daarnaast wordt er gewerkt aan een overzicht van het beschikbare woningaanbod voor senioren. En die is uiterlijk ergens in Q2 beschikbaar. Nou weet ik, Q2 is groot, want dat zijn drie maanden. Maar ik ga me niet vastpinnen op een maand. Maar in Q2. U heeft een aantal vragen, daar refereerde u al aan, in 2022 gesteld. U heeft die voor de rest nooit eerder meer mij doen toekomen of iets dergelijks, waardoor ik getriggerd ben om die alsnog aan u te moeten doen toekomen, die beantwoording. Ik ga een aantal vragen schriftelijk beantwoorden, waaronder de woonzorgambitie vraag, met de landelijke WOZO targets. De actuele doelstellingen voor de verschillende soorten nieuwbouw. De subsidie stimuleringsregeling. En in september 2023 is de Stimuleringsregeling Zorggeschikte Woningen van start gegaan. Is de gemeente Rijswijk daarbij aangehaakt? Die vragen ga ik u alle vier op een later

moment schriftelijk doen toekomen. Natuurlijk niet alleen aan mijnheer Veerman, maar aan de rest van de raad ook. Voorzitter, dan is er nog wel een vraag gesteld over wat de status is van de Woondeal van Haaglanden. Vanuit de Woondeal Haaglanden wordt gewerkt aan de regionale Woonzorgvisie. En daar zal ook een target voor Rijswijk in zitten. Als er hiaten in onze eigen Woonzorgvisie zitten in vergelijking daarmee, dan wordt dat natuurlijk zichtbaar. Dan gaan wij daar met onze neus op de feiten worden gedrukt. En naar verwachting is die regionale Woonzorgvisie ergens in 2025, begin 2025 gereed. Dat duurt wel nog eventjes. Gelukkig blijven wij in de tussentijd niet stilzitten in Rijswijk voor onze inwoners. Verder heeft u gevraagd naar een update over de aangestelde seniorenmakelaars en een overzicht van het beschikbare woningaanbod voor senioren. Wanneer is dat overzicht beschikbaar? Dat zal eind Q2 beschikbaar zijn. U heeft die vraag gesteld over 1.4, de 145 extra woningen in de 24-uurszorg. Daar komen we de 91 tekort. Die ambitie is nog steeds aanwezig. We werken samen met onze betrokken partners om deze te realiseren. Op dit moment is bijvoorbeeld Rijswijk Wonen ook bezig met een verkenning in Te Werve Oost, om voor 25 à 30 wooneenheden waar een zorginstelling als volledig pakket thuis geleverd kan worden. En dat valt ook onder 24-uurszorg. Er wordt ook gekeken naar mogelijke oplossingen voor 24-uurszorg in de woningen met een deel van de woningen met een plus. En dat is mogelijk in zowel het ING-blok, Bogaard en HBG-locatie. En met die energie die wij er opzetten, en met wij bedoel ik niet alleen mijn collega Van Malsen en mezelf, maar ook de betrokken partners in de stad en de corporaties. Blijven we zeker positief en mikken we gewoon op die 145. U vraagt, wanneer is het onderzoek klaar? Hoe we de extra woningen kunnen realiseren? Het onderzoek start dit voorjaar en is afhankelijk van de invulling van het onderzoek binnen een paar maanden tot een half jaar klaar. Ondertussen worden er steeds meer sociale huurwoningen getransformeerd naar Wonen met een plus. En sinds de update die u in november van ons ontvangen heeft, zijn er weer bijna 200 woningen extra getransformeerd. De teller staat nu inmiddels op 724. En onze doelstelling was 300. Volgens mij doen we best wel ons best. Voorzitter, u heeft een vraag gesteld bij de doelgroep mensen met een verstandelijke beperking, om precies te zijn bij 2.1. U geeft aan, het tekort van 145 eenheden tot aan 2028, wat kunnen we doen? De gemeente is in gesprek met een partij die ruim 100 wooneenheden voor deze doelgroep kan gaan leveren. En er loopt nog een ander initiatief. Maar we zijn in een vroeg stadium. Ik ga niet meer verklappen dan dat ik dat nu doe. Maar we doen hard ons best om die tekorten die daar zitten op te lossen. U heeft gevraagd naar de doelgroep mensen met een psychische kwetsbaarheid. De noodzaak voor beschermd wonen is hoog. Wat als er 1-1-'25 het woonplaatsbeginsel van kracht is? Dat zal niet zo zijn, want dat woonplaatsbeginsel is controversieel verklaard. Ik verwacht niet dat die voor die tijd ineens wel actief is. Dat maakt namelijk ook dat er opnieuw uitstel van een doordecentralisatie voor ons niet ondenkbaar is. Dat valt met elkaar samen. Op basis van de uitgangspunten van de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang hebben alle vijf de raden Samen bouwen aan maatschappelijke herstel vastgesteld. Jullie ook. En we gaan dit jaar kijken hoe we de toegang van centrumgemeente Den Haag kunnen versterken, zodat Rijswijkers die beschermd wonen nodig hebben wat beter bij ons in beeld blijven. Dat is iets wat we hier hebben opgepakt lokaal. U heeft gevraagd, er is overleg en is dat wel hersteld? Het overleg is er altijd geweest. Het is één of twee keer inderdaad niet doorgegaan. Dat heeft dan te maken gehad met het quorum dat niet aanwezig was. Ik zal de gemeente niet noemen. Maar het regionale overleg vindt structureel plaats en is tussentijds niet stilgelegd. Heeft alleen door andere omstandigheden twee keer niet plaatsgevonden. Is in januari geweest en in april staat hij weer ergens op de agenda. U heeft gevraagd, hoeveel urgentiegevallen hebben we vanuit deze groep? Voor beschermd wonen wordt er gewerkt met een centrale lijst. En in januari stonden er op deze regionale wachtlijst voor beschermd wonen, voor wonen intensief ongeveer 250 mensen. U vraagt, waarom kan de Marimbabal geen locatie zijn? De inkt is net droog van dat raadsvoorstel. Bloed, zweet en tranen. Maar we gaan aan de slag met de uitwerking van scenario 3. En daarbij is het niet ondenkbaar dat

daar ook gekeken wordt naar bijvoorbeeld gespikkeld wonen, zoals uzelf als idee aangeeft. Maar daar komen we in een later stadium op terug. U geeft aan of u vraagt, zijn er gesprekken met aanbieders of zij wel kunnen investeren? De centrumgemeente Den Haag blijft verantwoordelijk, ook voor de inkoop van beschermd wonen. En er wordt goed in de gaten gehouden of er aanbod voor bepaalde groepen ontbreekt. En daar wordt ook gekeken bijvoorbeeld naar spreiding van locaties. En ook voor nieuwe locaties wordt in regiogemeenten gekeken. Zo opent er in komende mei een locatie voor beschermd wonen of begeleid wonen in de gemeente Wassenaar, hier vlakbij, zeg ik dan maar. Heeft de Partij van de Arbeid nog vragen gesteld. Mensen met een dementie. Ik weet niet of u het gezien of gelezen heeft, mevrouw Van Nunen, bij het Hof van Kerstanjeburch, puntje RijswijkBuiten, tegen het Wilhelminapark aan, daar wordt specifiek gebouwd voor die doelgroep, mensen met dementie. Daar is toevallig nog een persbericht van geplaatst door Cardia, volgens mij of door Rijswijk Wonen of weet ik veel wie. Niet door de gemeente. Die eer gaat ons ook niet doen toekomen. Dat hoeft ook helemaal niet. Maar daar wordt wel specifiek gebouwd. Echt voor doelgroep mensen met dementie. Met een aantal eenheden. En we blijven via de Woonzorgtafels continu met elkaar toetsen en monitoren van, is die doelgroep aan het wisselen, wijzigen, et cetera? Nou is het ook niet zo dat je het ene moment 100 woningen voor licht verstandelijk beperkten nodig hebt en het andere moment zijn het er ineens 300 voor een hele andere doelgroep. Maar ik heb wel laatst een oproep gedaan, dat we heel mooi een regionale puzzel aan het leggen zijn als het gaat om de hardware, om het zo maar te zeggen. Wonen, wegen, et cetera. Maar dat het mooi zou zijn als we ook een soort van regionale puzzel zouden maken met de wethouders vanuit zorg. En kijken hoe we dat sociaal domein op de kaart krijgen. Wat er hier wordt gevraagd in Rijswijk is heel erg de voorzieningen in kaart brengen, maar dat we dat ook in onze regio gaan doen met elkaar. De eerste gesprekken zullen daar na de zomer door mezelf over volgen. Voorzitter, volgens mij heb ik de vragen beantwoord en ook die van mevrouw Van Schie meegenomen. Mocht dat niet het geval zijn, dan zie ik die graag tegemoet.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan kijk ik eerst mijnheer Veerman aan. Heeft u behoefte aan een tweede termijn?

De heer Veerman: Voorzitter, dank u wel. Ik wil de wethouder danken voor de antwoorden. En het rapport zien we graag tegemoet. En ook de beantwoording van de vragen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Veerman. Mevrouw Van Nunen voor een tweede termijn.

Mevrouw Van Nunen: Hartelijk dank aan de wethouder, ook met name rondom die specifieke doelgroep waar ik naar vroeg. Maar ik heb nog wel een vraag rondom de druk op de sociale huurappartementen. En vooral vanwege een nieuwe groep die erbij komt vanuit de vrijesectorkoopwoningen die terugvalt op de sociale huur, waar het college zelf in deze notitie het over heeft. En ik wil graag weten of we dat in beeld hebben in de prognose voor de komende jaren en of er dan mogelijk ook een versnelling... Stel dat daar sprake van zou zijn dat die groep best groot is die vanuit de vrije sector terugvalt op de sociale huur, waar hier sprake van is, of we dan een versnelling kunnen doorvoeren. Is dat mogelijk? Dat is nog mijn vraag. En daar wil ik in ieder geval graag van op de hoogte worden gehouden.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Mevrouw Van Schie voor een tweede termijn.

Mevrouw Van Schie: Nog een vraagje aan de wethouder. Met dank voor de beantwoording. Mijn vraag was de omgekeerde vraag van een vrouw Van Nunen. Mijn vraag is, als er meer sociale huurwoningen nodig zijn voor deze groepen, gaat het dan ten koste van de woningen die beschikbaar zijn voor middenhuur. Dat is precies het omgekeerde.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Schie. Mevrouw Oude Alink voor een tweede termijn.

Mevrouw Oude Alink: Dank u wel, voorzitter. En dank aan de wethouder voor de uitgebreide beantwoording. Ik heb niet echt een specifieke vraag. Maar ik kan me aansluiten bij beide collega's, mevrouw Van Nunen en mevrouw Van Schie, want hoe zit het met die twee groepen die nu in deze visie een beetje uit elkaar zijn gehaald? Want het beïnvloedt elkaar. En wat doet dat met de doelstellingen? Dat is alles.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Oude Alink. Dan geef ik wethouder Bentvelzen het woord voor de tweede termijn.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, het is misschien wel lullig om te zeggen, maar ik begrijp wat mevrouw Van Nunen zegt. U refereert heel erg aan de bijlages die bij dit onderzoek zitten, waarin we zelf ook aangeven dat we nog best wel wat onderzoek moeten doen. Ik heb het antwoord nog niet. Het wordt onderzocht. Er wordt naar gekeken. Bijvoorbeeld ouderen die vanwege inkomensvermindering vanuit de vrije sector in de sociale sector belanden. Tegelijkertijd hebben we het geluk dat we best wel veel rijke ouderen in Rijswijk ook hebben. Ook een doelgroep die bediend moet worden, waar mevrouw Van Schie dan weer aan refereert. Die dan weer hele andersoortige woningen nodig hebben. Zo hebben we, ik zeg weleens, tientallen doelgroepen die we allemaal te huisvesten. En vooral ook gewoon de jongeren die uiteindelijk wel uitvliegen bij papa en mama. En we proberen daarin bij iedere groep die wij als gemeente gekenmerkt krijgen om iets mee te doen of iets voor te doen, maar dat we dat zo goed en kwaad als we kunnen oplossen in Rijswijk. En volgens mij wordt er aardig aan de weg getimmerd, als we kijken naar wat de wethouder volkshuisvesting aan het doen is.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan sluit ik hierbij agendapunt 13.

14. Vragenuur

De voorzitter: En dan gaan we naar agendapunt 14. Dat is het vragenuur. Dan ga ik ook even vragen. Dit is het vragenuur. Er zijn een aantal vragen al schriftelijk beantwoord. En wil je toch een verhelderde vraag, dat geldt ook op de anderen die niet beantwoord zijn, je mag een verhelderende vraag stellen, maar het wordt niet een tweede termijn, want ik ben al officieel vijf minuten over tijd. Dat is mijn vijf minuten schorsing geweest natuurlijk. Dat begrijp ik. Het spijt mij dat ik er zo lang over heb gedaan.

a. Vragen Rijswijks Belang - RIB 24-007 Toegankelijkheid Huis van de Stad

De voorzitter: 14A en 14B gaat allebei over toegankelijkheid van Huis van de Stad. Dan geef ik eerst Rijswijks Belang het woord.

Mevrouw Koegler Böhm: De beantwoording was duidelijk en de dagelijkse praktijk moet het de komende maanden gewoon even laten zien. En dan zullen we kijken of we nog vervolgvragen willen stellen.

De voorzitter: Dank u wel.

b. Vragen D66 - RIB 24-007 Toegankelijkheid Huis van de Stad

De voorzitter: D66 had een vraag over toegankelijkheid Huis van de Stad.

De heer Verbrugh: Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Wij hebben de vragen van tevoren schriftelijk ingediend. Daar hebben we ook schriftelijk inmiddels antwoord gekregen. We hebben nog een

verhelderende opmerking of vraag. We maken ons toch een beetje zorgen over de toegankelijkheid van het Huis van de Stad voor mensen met een visuele beperking. Als je het antwoord leest, dan zijn die geheel afhankelijk van onze gastvrouwen en gastheren die hier beschikbaar zijn. Als ze beschikbaar zijn op alle tijden dat dat soort mensen zich hier bij de poort melden. En kunnen wij niet toch nadenken en misschien ook wat onderzoek doen naar meer innovatieve vormen van het helpen van de toegankelijkheid voor deze mensen met een beperking? Wij hadden zelf een idee gelanceerd over die audiomaquettes die de Stichting Geluid in Zicht beschikbaar heeft. Maar misschien zijn er ook anderen. En kunnen we niet dan... Ik begrijp ook wel dat dat allemaal geld kost en dat dat misschien dan niet uit de reguliere begroting kan. Maar kunnen wij daar niet dan proberen om bijvoorbeeld andere innovatiefondsen of misschien is zit er nog wat als innovatiefonds sociaal domein of anderszins buiten de reguliere begroting daar geld voor vinden, om die toegankelijkheid van mensen met een visuele beperking toch op een wat hoger niveau te krijgen dan alleen met gastvrouwen en gastheren. En verder dank voor de toezegging om in ieder geval de toegankelijkheid te blijven monitoren, want dat hebben we ook gehad.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Verbrugh. Geef ik het woord aan wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik denk dat dat een vraag is die mijnheer Verbrugh aan de raad zelf stelt. En waarmee hij dan met een voorstel zou moeten komen met het Kaderdebat, denk ik. Dat is het eerste wat er in ieder geval bij mij opkomt.

De voorzitter: Mijnheer Verbrugh.

De heer Verbrugh: Daar zullen we zeker op terugkomen.

De voorzitter: Dank u wel.

c. Vragen Wij. Rijswijk – RIB 24-002 Onderwijs en arbeidsmarkt

De voorzitter: Dan gaan we naar 14C en 14E staat hier. Maar dat is de RIB 24-002 Onderwijs en arbeidsmarkt. Daar heeft Wij. Rijswijk een vraag over gesteld en een beantwoording over gehad. Is dit afdoende? Ja. Dank u wel. D66 heeft daar ook vragen gesteld. Mevrouw Woudstra heeft een kleine interruptie daarop.

Mevrouw Woudstra: Dank voor de beantwoording over alle vragen. We hadden ook over de anderen nog vragen, maar die heb ik niet gezien. Kom ik zo nog op terug. Maar over deze. We zien dat er inderdaad op dit moment op ondernemerschap in de onderwijsarbeidsmarkt niet echt wordt teruggekomen. En ziet de wethouder daar nog wel mogelijkheden toe? Want we zouden toch echt graag zien dat ook de deelname van de BBR niet alleen gaat over onderwijs. Onderwijsarbeidsmarkt gaat over juist de arbeidsmarkt en over ondernemerschap. Dat was voor ons een van de redenen om ooit dit beleid ook aan te vragen. En als ze zegt, dat zit nu niet in de programma's, dan zouden we wel graag zien of er in de toekomst opties voor zijn.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Woudstra. Wethouder Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, goede ideeën zijn nooit weg. Ik zal daar in de toekomst, als we daar weer over ter sprake komen, op letten.

De voorzitter: Dank u wel.

f. RIB 24-001 Voortgang projecten onderwijshuisvesting op programmaniveau aanpassingen

De voorzitter: Dan komen we bij 14F, Voortgang projecten van onderwijshuisvesting op programmaniveau aanpassingen. Dat is D66, waar ze nog geen antwoord op hebben gehad. Bij mij nog niet. Wilt u die schriftelijk of wilt u die nou stellen en antwoord? Het is aan u.

Mevrouw Woudstra: Het is tien over elf. Zal ik dat, ik weet niet, ik kijk even naar de wethouder of dat dan schriftelijk... Is goed.

De voorzitter: Dank u wel.

g. *Vragen ChristenUnie – Spreidingswet*

De voorzitter: Dan gaan we naar 14G, vragen van de ChristenUnie over de Spreidingswet. Mijnheer Van der Baan.

De heer Van der Baan: Van der Baan. Dank u wel.

De voorzitter: Sorry, Van der Baan.

De heer Van der Baan: Geeft niet. Ik zag in het verslag dat het eerder ook al opnieuw, hoe zeg ik dat, de correctie is uitgevoerd, maar Van der Baan is het. We hebben een aantal vragen schriftelijk ingediend. Ik weet niet of de wethouder al gelegenheid heeft gehad om ernaar te kijken en ook meteen een antwoord heeft. Ik weet ook niet of ik ze allemaal moeten opnoemen. Maar ik denk dat het kernpunt is dat we benieuwd zijn naar de voortgang op dit onderwerp. Er gebeurt natuurlijk veel in Nederland. En ook allerlei gemeentes hebben zich al goed voorbereid op de Spreidingswet. En er zit ook een financiële prikkel in die Spreidingswet om hierin tempo te maken. En onze gemeente heeft natuurlijk al laten zien dat we goed zijn in het opvangen van asielzoekers in het verleden. En er ligt nu, als we lang wachten, een dwangmaatregel. Maar dat is nog ver weg. Daar richten de vragen zich op. Ook omdat de gemeentes om zich heen in ieder geval allerlei bewegingen laten zien. Gemeente Voorburg, gemeente Westland is ook al in het nieuws geweest. We zijn benieuwd naar wat de staat in Rijswijk is en hoe we deze discussie en vooral ook wanneer we deze discussie met elkaar gaan voeren. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Baan. Wethouder Van Malsen. Voor de kijkers thuis, als u het gaat beantwoorden, zou u dan eerst de vraag kunnen herhalen waar u antwoord op geeft? Dan is het duidelijk. Of was u van plan het schriftelijk te doen?

De heer Van Malsen: Nee, zeker niet, voorzitter. En ik ben nu ook even aan het zoeken naar, welke vragen ik exact ga beantwoorden. Want de heer Van der Baan heeft nu net mondeling een aantal vragen gesteld, die ietsje afwijken van de schriftelijke vragen. En in algemene zin heeft de heer Van der Baan gevraagd om een update van, hoe staat het ermee en wat is de verwachting qua proces? We hebben een raadsinformatiebrief gestuurd, vorige week. Daar staat in wat we van plan zijn te gaan doen. De eerste stap die we zullen zetten, althans die uw raad in mijn hoop zal gaan zetten, is het vaststellen van een startnotitie in april. Waarin we het proces naar het uiteindelijke besluit in september, oktober zullen bevestigen. In de tussentijd zijn we van plan om nog een presentatie aan uw raad te geven met een update over, hoe ziet die wet er echt uit? Vorig jaar hebben we al een presentatie gegeven over hoe de wet er toentertijd uitzag en ook een presentatie over hoe de regionale samenwerking gaat. Maar nu zullen we een update geven daarover en ook ingaan over wat we precies beogen op te nemen in die startnotitie. Die startnotitie zal het proces beschrijven, mits

uw raad hem vaststelt, over hoe we dan gaan naar het uiteindelijke besluit. En het idee is om in september, oktober een besluit aan uw raad voor te leggen met een aantal scenario's. Hoeveel mensen willen we opvangen en in welke hoedanigheid? En daar zullen we een aantal smaken in kiezen. En die zullen ook gevoed worden door de stad. We willen met de Rijswijker in gesprek om de randvoorwaarden die zij belangrijk vinden vast te stellen en ook mee te geven in dat voorstel in september, oktober. En dan zit ik nog even te kijken naar de vragen die hier op papier staan. Want daar wordt nog ook gevraagd naar een aantal andere zaken, namelijk het flexwooncentrum, het Hof van Elsenburg, dat wordt gevraagd. Dat is een medio 2025 niet meer in gebruik. Is dat correct? Ja, dat is correct. Verbreding van de A4 is de komende tien jaar niet aan de orde volgens de provincie Zuid-Holland en de gemeente Den Haag. Is dat correct? Nee, dat is niet correct. Dat is voorlopig van de baan, maar we weten niet exact wanneer die verbreding wel zal gaan komen. En dan ook de besprekingen in de regio. Daar worden twee of drie vragen over gesteld. Hoever er zijn we daarmee? Ik kan u vertellen, nog niet zo heel ver. Morgen vindt het eerste overleg plaats met de regiogemeenten. Dat zijn onder andere Leidschendam-Voorburg en Delft, maar ook Den Haag, Westland, Wassenaar en nog een aantal. Staat ook in de raadsinformatiebrief. En daar zullen we de eerste stappen zetten eigenlijk naar hoe we als regio omgaan met de opgave die voor ons ligt. En die is behoorlijk. Als regio Haaglanden moeten we zo'n 5.600 plekken realiseren. En u noemde de gemeente Westland al. Die hebben al een behoorlijke bestuurlijke kluif, nog even los van de fysieke realisatie van het aantal plekken, om het maar eventjes eufemistisch te zeggen. Daarmee hoop ik de heer Van der Baan voldoende van antwoord te hebben voorzien. Dank u wel.

De heer Van der Baan: Voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Malsen. Mijnheer Van der Baan, heeft u nog een verhelderende vraag nodig?

De heer Van der Baan: Ik denk dat er één vraag niet beantwoord is, met het rijtje afgaan. En dat was over de gemeente Voorburg, wat betreft het onderwijs voor de kinderen daar. Maar dat zal wellicht... Ik laat het daarbij.

De heer Van Malsen: Ik ga niks schriftelijk doen als het niet nodig is, voorzitter, als ik het woord mag.

De voorzitter: U mag het woord.

De heer Van Malsen: Excuus. Ik ga zo maar praten zonder dat de voorzitter mij het woord geeft. Foei. De afspraken over de gemeente Leidschendam-Voorburg voor wat betreft onderwijs voor de kinderen in asielprocedure en de kinderen van statushouders. Er zijn geen afspraken met de gemeente Leidschendam-Voorburg. Het nieuwkomersonderwijs wordt centraal geregeld in Delft en in Den Haag. De nieuwkomerskinderen zijn kinderen van statushouders en Oekraïense ontheemden, in het geval van Rijswijk. Want we hebben geen asielkinderen in Rijswijk. Die gaan in Den Haag naar school of in Delft, voor zover ze op het voortgezet onderwijs zitten. Basisonderwijs, die gaan doorgaans gewoon naar basisscholen. En ook als de kinderen de internationale schakelklassen hebben doorlopen, dan zullen ze op een gegeven moment, als ze de taal voldoende machtig zijn, ook op een normale school hun onderwijs vervolgen. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van Malsen.

h. Vragen BvR - Plaspoelpolder

De voorzitter: Dan gaan we naar 14H van Beter voor Rijswijk, de Plaspoelpolder aan burgemeester Sahin, die al vanaf acht uur zit te wachten op deze vraag. Mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Het zal toch niet.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Kruger: Ik zal het even heel kort samenvatten voor de vele kijkers die we nu nog hebben, die niet weten waar het over gaat. Het was natuurlijk vanmorgen weer feest in de Plaspoelpolder. Brandweer, hoogwerkers, heel veel politie, afzettingen. Er is weer iets goed misgegaan. Is natuurlijk niet de eerste keer dat het daar goed misgaat. We hebben daar last van kwekerijen, misschien nog wel labs en opslag van afval, illegale bewoning. Het is eigenlijk een no go area geworden. Ik kan me nog herinneren dat er grote borden waren geplaatst van, we waken hier namens de gemeente Rijswijk en de bedrijven hier. De vraag is eigenlijk kort, wat doet de gemeente, we hebben nu een pandjesbrigade, aan naleving, omdat het bedrijventerrein, waar we toch nieuwe bedrijven willen gaan huisvesten, een beetje orde op zaken te houden? Zijn er alarmsystemen operationeel in die leegstaande gebouwen? Wordt er nog weleens gekeken of daar illegale bewoning plaatsvindt of dat er andere zaken gebeuren die niet het daglicht kunnen verdragen? En is er ook een verslag ter inzage van wat er allemaal misgegaan is het afgelopen jaar? Want we krijgen niet van iedere gebeurtenissen bericht. Maar dat het daar niet helemaal goed pluis is, dat moge duidelijk zijn. Gaarne uw reactie.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Burgemeester Sahin, aan u het woord.

Mevrouw Sahin: Dank u wel, voorzitter. Ik zit overigens hier niet om alleen deze vragen te beantwoorden. Ik vind het ook belangrijk om als burgemeester de Fora vergaderingen te volgen.

De voorzitter: Dit was een grapje.

Mevrouw Sahin: Zodat ik ook inde raadsvergadering uw raad goed kan voorzitten en kan kijken of er inderdaad zaken opnieuw worden herhaald. Dat is voor mij ook een reden om hier te zitten. En ook omdat ik natuurlijk het heel belangrijk vind om alle actuele ontwikkelingen in onze raad te volgen.

De voorzitter: Het spijt me. Ik beloof dat er vanuit dit Forum niet herhaling is in de aankomende raad. Dank u wel.

Mevrouw Sahin: Soms kan een herhaling ook heel krachtig zijn hoor, voorzitter. Wat er vandaag is gebeurd, kortom, dat is een koperdief geweest die actief is geweest en de brandweer moest helpen om op het dak te komen. En er is snel en goed gehandeld. Ik wil allereerst als burgemeester aangeven dat ik enorm trots ben op alle ondernemers die in de Plaspoelpolder prachtige bedrijven daar aan het exploiteren zijn en een belangrijke bijdrage leveren aan onze economie, arbeidsplaatsen en levendigheid. Het is niet zozeer dat er een no go area aan de hand is. En ik denk dat ik... De wethouder economie zal dat natuurlijk ook kunnen toelichten. Er gaat ook gelukkig heel veel goed in Rijswijk. En dat wil ik wel benadrukken. Tegelijkertijd zijn er inderdaad ook misstanden. Helaas zijn er ook ondernemers die andere activiteiten aan het doen zijn die wij niet tolereren en daar ook op handhaven. En dat doen wij met verschillende partners. Natuurlijk met de politie, maar ook onder andere met het RIEC, het Regionaal Informatie en Expertise Centrum eenheid Den Haag, met het HEIT-team ondermijning, Haags Economisch InterventieTeam. Op allerlei manieren zijn wij bezig om daar ook de misstanden aan te pakken. En het is vanuit uw raad geweest om een Rijswijkse pandbrigade op te richten. Kort geleden heeft de pandbrigade een presentatie verzorgd ook aan u, om te laten zien wat in één maand tijd aan meldingen zijn binnengekomen. Ik weet dat er vandaag al drie invallen hebben plaatsgevonden. En komende donderdag ga ik ook met één inval mee, om te gaan kijken hoe dat werkt. We moeten vind ik wel de pandbrigade de tijd gunnen om ze ook goed aan het werk te zetten. Tegelijkertijd hebben wij ook beloofd u bij de evaluatie goed te informeren wat zij aan misstanden zien. In dat opzicht denk ik, op dit moment zijn dit de antwoorden op de door u gestelde vragen. En ik denk dat ik die andere vraag over de samenwerkingsovereenkomst

gemeente Rijswijk en ondernemingsvereniging over laat aan wethouder Van Damme. Dank u wel, voorzitter. En dank voor de gestelde vraag.

De voorzitter: Dank u wel, burgemeester Sahin. Wethouder Van Damme.

De heer Van Damme: Dank, voorzitter. En dank burgemeester ook voor de eerdere beantwoording. Dank ook voor de vraag. Ik ga echt volstrekt niet mee in het beeld dat de Plaspoelpolder en no go area is. Kijk daar, het is fantastisch daar. In Elsevier weekblad, afgelopen december, de versie van december, stond een onderzoek over toplocaties, door een gerenommeerd bureau uitgevoerd. We zijn als Plaspoelpolder gestegen van plek 56 naar 35. Dat zijn 21 plaatsen stijging, met stip zou dat zijn. Ik zou toch echt die associatie weg willen nemen, want er gebeuren echt ontzettend mooie dingen in die Plaspoelpolder, ook qua herstructurering. En tegelijkertijd is wel schoon, heel en veilig natuurlijk heel belangrijk. En dat is ook de reden dat we vanuit het industrieschap de Plaspoelpolder, waar ik afgelopen vrijdag de voorzittershamer van mijn collega van wethouder economie van Den Haag mocht overnemen, hebben gezegd, we gaan een jaar collectieve beveiliging betalen in de Plaspoelpolder en ook in de Westvlietweg, vooruitlopend op de oprichting van een BIZ, waar we nu mee bezig zijn. En daar is de kwartiermaker voor aangesteld. We hopen dan dat die ondernemers dat weer gaan oppakken. Er was ooit eens een samenwerkingsovereenkomst. Ik denk dat u ook daarop doelt. En daar is op enig moment de stekker eruit getrokken, omdat daar te weinig ondernemers aan wilden betalen. Maar dan praat ik echt over vijf, zes jaar geleden. Die stichting bestaat overigens nog wel, maar dat is alleen op papier, omdat ook de ondernemersvereniging daar te weinig draagvlak voor had. Maar we gaan dat nu weer op deze manier doen. Hebben we er ook gedaan. Er rijdt ook bewaking rond. Ik ben ook meegereden een keer een avond. En dan zie je ook alle moois wat de Plaspoelpolder heeft te bieden. En soms ook activiteiten waar je inderdaad wel wat bedenkingen bij kan hebben, maar die worden goed in het snotje gehouden, om het zo maar te zeggen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: In het snotje gehouden. Is er nog een verhelderende vraag? Ik dacht, is dat nog de laatste van het Forum. Mijnheer Kruger.

De heer Kruger: Korte reactie. Bedankt voor de antwoorden. Ik zou toch mijn kleinkind niet 's avonds door de Plaspoelpolder heen laten lopen op bepaalde straten, Frijdastraat en dat soort dingen. Die ervaren dat anders. Maar ze zullen wel geen gelijk hebben. Maar ik verzoek in ieder geval om alert te blijven in dat gebied, want die ongewenste situaties die zich daar helaas voordoen, volgens mij duurt dat nog steeds voort. Succes met de pandjesbrigade.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Is er behoefte aan reageren? Dan zie ik iedereen... Een fijne vakantie en dan tot de raad over twee weken. Volgende week is voorjaarsvakantie. Sorry, ik zit in het onderwijs. Fijne avond.